

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

STROKOVNA IZHODIŠČA ZA LETO 2020

Ljubljana, november 2019

Prikaz pripravljen z orodjem Tagul.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje
 Rožna dolina, Cesta IX / 6
 Tel.: (01) 47 90 900
 Fax.: (01) 47 90 262
 Elektronska pošta: gpzrsz@ess.gov.si
 Spletni naslov: <http://www.ess.gov.si/>

Pripravili: Katja Bras, Teja Ficko, Niko Klun, Romana Mrzlikar, Viljem Spruk, Blanka Štravs, Tedeja Vran Bertok
 Štabne službe – DP Analitika

© Uporaba gradiva je dovoljena le z navedbo vira

Kazalo

Uvod	1
1 Makroekonomske razmere	2
2 Aktivnost prebivalstva	4
3 Registrirana brezposelnost	6
3.1 Prijave in odjave iz evidence brezposelnih	7
3.2 Strukturne značilnosti brezposelnosti	10
3.2.1 Struktura brezposelnih glede na starost	12
3.2.2 Brezposelnost nizko izobraženih	14
3.3 Dolgotrajna brezposelnost	16
4 Denarni prejemki brezposelnih oseb	20
5 Aktivna politika zaposlovanja	24
Zaključek	26
Viri	27
Priloge	28

Uvod

Napovedi različnih slovenskih in mednarodnih institucij predvidevajo za leto 2020 in naprej postopno umirjanje rasti zaposlenosti, na kar bo vplivalo upadanje števila prebivalcev v starosti med 20 in 64 let, vse manjše število brezposelnih in tudi bolj umirjena gospodarska rast. Število brezposelnih se bo v prihodnjih dveh letih še zmanjševalo, a počasneje kot v preteklem obdobju. Zaradi strukturnih neskladij in demografskih sprememb bo še naprej primanjkovalo delovne sile, zato je ključno, da se v čim večji meri uskladi ponudba in povpraševanje na trgu dela. Kot navaja UMAR v Pomladni napovedi 2019, bi lahko pomanjkanje delavcev srednjeročno omilili s povečanjem zaposlenosti mladih in starejših, povečanjem priliva tujih delavcev, ustreznim usposabljanjem ter povečanjem spodbud za delo. Tudi Evropska komisija v priporočilih za leto 2020 navaja, da se v več sektorjih gospodarstva kažejo znaki pomanjkanja delovne sile, da obstajajo neskladja med znanji in spretnostmi, ki jih mladi pridobijo med izobraževanjem, ter znanji in spretnostmi, ki jih iščejo delodajalci. To pomanjkanje je tudi eden izmed vzrokov, ki zavira industrijsko preobrazbo na prednostnih področjih strategije pametne specializacije.

V zadnjih letih tuji državljani k skupnemu povečanju števila delovno aktivnih prebivalcev prispevajo okoli polovico. Povišana rast je prisotna zlasti v dejavnostih kot so gradbeništvo, druge raznovrstne poslovne dejavnosti, promet in skladiščenje, gostinstvo in predelovalne dejavnosti. Zaradi pomanjkanja delavcev v poklicih, ki so na trgu dela že več let deficitarni, zelo narašča tudi število izdanih delovnih dovoljenj in soglasij za zaposlitev tujcev.

Ključen izziv na trgu dela v letu 2020 predstavlja povečanje delovne aktivnosti ranljivih skupin, predvsem starejših, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih, kar zahteva celovit pristop in prilagoditev ukrepov posameznim ciljnim skupinam. UMAR v Pomladni napovedi 2019 navaja, da bi lahko pomanjkanje delavcev blažila tudi bolj obsežna in učinkovita aktivna politika zaposlovanja, s spodbujanjem hitrejšega prehoda ranjivejših skupin brezposelnih v delovno aktivnost in z zmanjšanjem vrzeli med potrebnimi in dejanskimi veščinami iskalcev zaposlitve, ki jih delodajalci pogosto navajajo kot razlog za nezapolnitev prostih delovnih mest. Ravno zato bo v letu 2020 Zavod še okrepil sodelovanje z vsemi deležniki na trgu dela ter ozaveščal partnerje o strukturi brezposelnih in njihovih kompetencah predvsem z namenom hitrejša aktivacije brezposelnih in iskalcev zaposlitve. Pri tem je nujno sinergijsko delovanje in povezovanje vseh deležnikov, ki so pomembni za učinkovito delovanje trga dela. Posebna pozornost bo tudi v naslednjem letu namenjena iskanju priložnosti za posredovanje brezposelnih oseb iz ranljivih ciljnih skupin, še posebej dolgotrajno brezposelnih, nizko izobraženih in starejših. Tako bo Zavod tudi uresničeval eno izmed priporočil Evropske Komisije za naslednje leto, to je povečanje zaposljivosti nizko usposobljenih in starejših delavcev z izboljšanjem usposabljanja za potrebe trga dela ter z ukrepi vseživljenjskega učenja in aktivacijskimi ukrepi, vključno z izboljšanjem digitalne pismenosti. Razvoj digitalnih spretnosti in znanj delovne sile je v prihodnosti ključnega pomena.

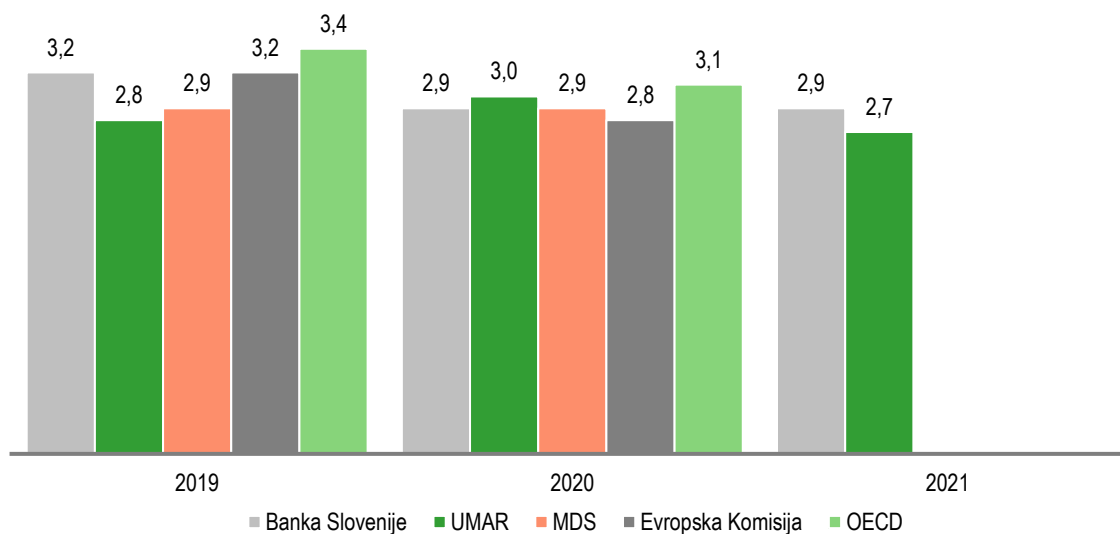
Demografske spremembe (staranje in krčenje delovne sile, povečana mobilnost) in tehnološki razvoj (robotizacija, avtomatizacija, digitalizacija z uporabo umetne inteligence) bodo bistveno spremenili trg dela v naslednjih letih. Vedno več bo nestandardnih, novih oblik dela, osebe bodo v delovno aktivni dobi večkrat prehajale med različnimi statusi (iz izobraževanja na trg dela, iz brezposelnosti v zaposlitev oziroma med različnimi zaposlitvami ...), kar bo vplivalo na porast tveganj za socialno izključenost, revščino in družbeno neenakost. Spremembe bodo pomenile tudi nove strateške in razvojne izzive za Zavod v smeri modernizacije storitvenega modela, prilagajanje poslovnih procesov in organizacije dela, vlaganja v nove tehnologije in znanja zaposlenih ter krepitev partnerstva in medsebojnega sodelovanja z deležniki na trgu dela.

1 Makroekonomske razmere

Napovedi različnih slovenskih in mednarodnih institucij ostajajo pozitivne. Gospodarska rast se sicer upočasnjuje, a še vedno ostaja visoka. Za letos so napovedi realne rasti BDP gibljejo med 2,8 % in 3,4 %, podobne so napovedi za leto 2020. Ob umirjanju konjunktura v mednarodnem okolju bo glavni dejavnik gospodarske rasti domača potrošnja.

Napovedi gospodarske rasti za EU, ob negativnih gibanjih v svetovni trgovini, ostajajo pozitivne. Večina institucij je napoved rasti realnega BDP v poletnih interim oz. jesenskih napovedih nekoliko znižala. K negotovosti prispevajo različni razlogi, med pomembnejšimi pa sta trgovinski protekcionizem (ukrepi ZDA in Kitajske) ter izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije. UMAR v jesenski napovedi napoveduje 1,2 % rast evropskega BDP za letos in leto 2020, v letu 2021 pa naj bi porasel za 1,3 %. Evropska komisija bo jesensko napoved objavila v začetku novembra, v poletni, vmesni napovedi pa je letošnjo napoved BDP obdržala na 1,4 %, za leto 2020 pa znižala na 1,6 %. Med pomembnejšimi državami EU se je rast letos precej upočasnila v Nemčiji (+0,5 %) ter Italiji (+0,1 %), medtem ko v Avstriji in Franciji pričakujejo rast BDP v višini 1,5 % in 1,2 %. Napovedi za rusko in hrvaško gospodarsko rast so tudi pozitivne. V prihodnjih letih naj bi se rast ponovno nekoliko okrepila.

Slika: Realna rast/padec BDP v %, napovedi institucij

Viri:

Banka Slovenije: Napovedi makroekonomskih gibanj v Sloveniji, junij 2019

Evropska komisija: Summer 2019 Interim Economic Forecast, julij 2019

UMAR: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2019, september 2019

MDS: World Economic Outlook: Global manufacturing downturn, rising trade barriers, oktober 2019

OECD: OECD Economic Outlook, Volume 2019, maj 2019

Gospodarska rast pozitivno vpliva na trg dela. Število formalno delovno aktivnih je v letih 2017 in 2018 poraslo za več kot 3 % v posameznem letu, v 2019 se je rast umirila. Zaposlenost je dosegla najvišjo raven doslej, od marca letos je vsak mesec višja od 890 tisoč; pred tem je bila najvišja v oktobru 2008, ko je dosegla raven prek 888 tisoč. Delodajalci imajo vedno več težav pri zaposlovanju, saj domačega kadra ni dovolj, tako da rast zaposlovanja vedno bolj temelji na zaposlovanju tujcev iz tretjih držav. Rast

zaposlovanja se bo v prihodnjih letih še umirila, na kar bo vplivalo umirjanje gospodarske aktivnosti. Na zaposlovanje vedno bolj vplivajo tudi demografski dejavniki (staranje prebivalstva) ter pomanjkanje usposobljene delovne sile (strukturne razlike med povpraševanjem in ponudbo na trgu dela). UMAR za letos napoveduje rast zaposlenosti v višini 1,7 %, za prihodnje leto v višini 1,2 % ter za 2021 v višini 0,8 %.

Vzporedno se z visoko rastjo zaposlenosti znižuje brezposelnost. Število registriranih brezposelnih se bo po napovedih UMAR-ja letos zmanjšalo za 5,5 % na povprečno 74,1 tisoč oseb, v prihodnjih dveh letih pa bo znižanje v višini 4,5 %, kar pomeni zmanjšanje na 70,8 tisoč v letu 2020 ter 67,6 tisoč v letu 2021.

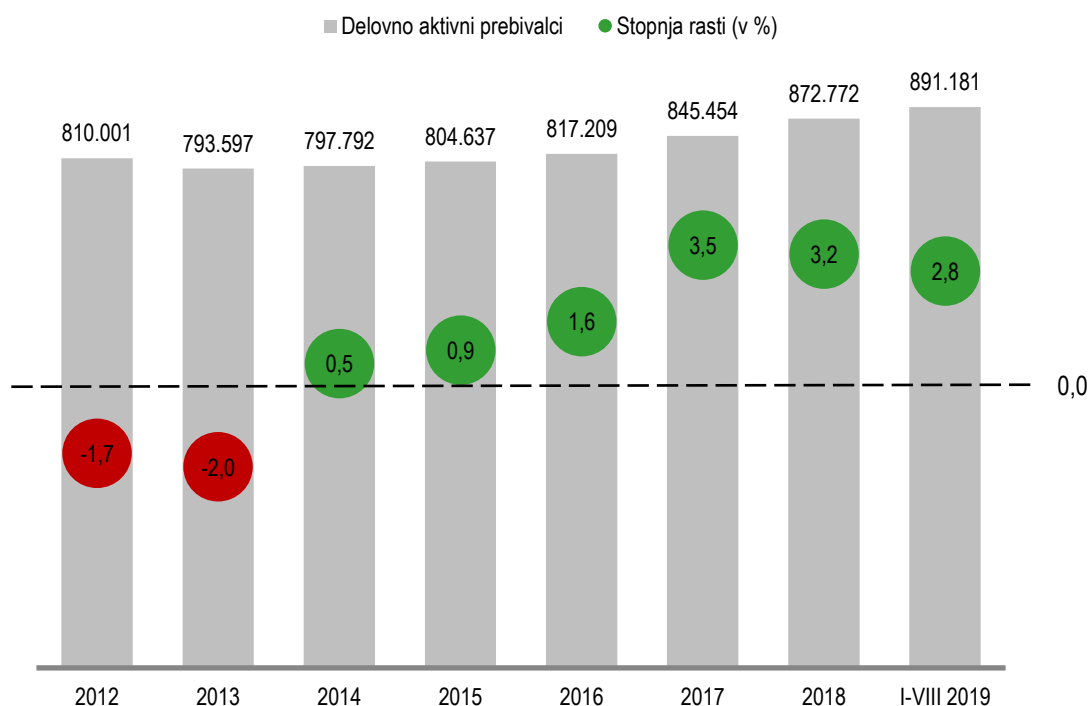
2 Aktivnost prebivalstva

Rast zaposlenosti v Sloveniji letos še vedno ostaja visoka (zabeležili smo najvišjo raven doslej), v prihajajočem obdobju pa se bo začela postopoma umirjati zaradi nižje rasti gospodarske aktivnosti in demografskih gibanj. UMAR tako v letošnjem letu napoveduje povečanje zaposlenosti za 2,5 %, v letu 2020 za 1,4 % in v letu 2021 za 0,8 %. Napovedi Evropske komisije so nekoliko nižje, in sicer predvidevajo rast zaposlenosti za 2,3 % v letošnjem letu in za 2,1 % v prihodnjem letu.

Skladno s tem se bo po napovedih UMAR-ja zniževala tudi registrirana stopnja brezposelnosti, in sicer naj bi v letu 2019 znašala v povprečju 7,7 %, v letu 2020 7,2 % in v letu 2021 6,9 %.

Še vedno trajajoči pozitivni trendi gospodarskih gibanj se kažejo tudi na številu delovno aktivnih prebivalcev. Največ delovno aktivnih po krizi je bilo letos junija, in sicer 897.213. Zadnji podatki kažejo, da je bilo v avgustu delovno aktivnih 893.180, kar je za 20.732 oseb oz. 2,4 % več kot avgusta 2018. V letošnjih prvih osmih mescih se je število delovno aktivnih glede na prejšnji mesec zmanjšalo samo v januarju in juliju, v vseh ostalih je naraščalo.

Slika: Delovno aktivno prebivalstvo, število in stopnja rasti, Slovenija

Vir: SURS

Različne institucije za letošnje in prihodnje leto še napovedujejo rast zaposlenosti, vendar bo le-ta počasnejša in se bo pričela umirjati. UMAR za letos napoveduje 2,5 % rast zaposlenosti, za leto 2020 1,4 % rast in za leto 2021 le še 0,8 % rast. Nekoliko nižje so napovedi Evropske komisije, ki za letos predvideva 2,3 % rast zaposlenosti ter za leto 2020 2,1 % rast. Najmanj optimistične pa so napovedi Banke Slovenije, ki napoveduje močnejše upočasnjevanje zaposlovanja, in sicer bo letos rast zaposlenosti še vedno visoka in bo presegala 2 %, v letu 2020 in 2021 pa bo nižja od 1 %.

Vzroki za predvideno nižjo rast zaposlenosti so oz. bodo nižja rast gospodarske aktivnosti, demografska gibanja (staranje prebivalstva) in naraščanje stroškov dela (povečanje minimalne plače). Strukturna neskladja se bodo še naprej krepila in omejevala rast zaposlovanja, podjetja pa jih bodo reševala z zaposlovanjem tujih delavcev.

V Napovedniku zaposlovanja, ki ga izvaja ZRSZ, so delodajalci za obdobje druge polovice 2019 napovedali 2,6-odstotno rast števila zaposlenih. Najbolj spodbudne so napovedi v gradbeništvu (+9,3 %), drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (+6,2 %) in pri poslovanju z nepremičninami (+5,8 %). Za nobeno od ostalih dejavnosti ni napovedi glede upada zaposlenosti.

Glede na podatke Evropskega portala za zaposlitveno mobilnost – EURES bodo delodajalci iskali delavce tako zaradi nadomeščanja kot tudi zaradi širitve dejavnosti. V Sloveniji bo letos povečanje zaposlovanja prisotno v večini dejavnosti, najbolj pa v gradbeništvu. Zaradi najemanja delovne sile bo povečanje še vedno izrazito v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, krepila pa se bo tudi dejavnost prometa in skladiščenja, predelovalne dejavnosti, informacijske in komunikacijske dejavnosti, gostinstvo in trgovina. Najbolj iskani bodo inženirji in tehniki strojništva in elektrotehnike, zdravniki specialisti, strokovnjaki za zdravstveno nego, fizioterapevti, avdiologi in govorni terapevti, razvijalci programske opreme in programerji aplikacij, usmerjevalci in raznašalci, delavci v gostinstvu (kuharji in natakarji), bolničarji, gradbeni delavci in drugi poklici za neindustrijski način dela (zidar, betoner, gozdar, tesar, krovec, monter, varilec, orodjar, strugar, mehanik, elektroinstalater, elektromehaničar, mesar), vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev.

Rast zaposlovanja predvideva tudi CEDEFOP, in sicer se bo po napovedih omenjena rast nadaljevala do leta 2030. V obdobju od 2016-2021 se predvideva, da bo rast zaposlenosti dosegla vrh pri 5 %, kar je dvakrat več od evropskega povprečja. V nadaljnjem obdobju 2021-2026 napovedujejo rast zaposlenosti pod evropskim povprečjem, v obdobju 2026-2030 pa bo rast zaposlenosti stagnirala. Skupni delež rasti zaposlenosti bo za celotno obdobje napovedi (2016-2030) znašal kar 8 %, kar je nad evropskim povprečjem ter podoben kot na Švedskem in Slovaškem.

CEDEFOP napoveduje krepitev zaposlovanje do leta 2021 v vseh dejavnostih, v obdobju 2021-2030 pa stagnacijo rasti zaposlenosti v vseh dejavnostih. Največje krepitve zaposlovanja je pričakovati v poslovnih in drugih storitvah (tako v obdobju 2016-2021 kot tudi v obdobju 2021-2030), podobne deleže rasti zaposlenosti pa bodo v obdobju 2016-2021 beležile tudi proizvodne dejavnosti ter distribucija in promet.

Makroekonomske napovedi za naslednja leta predvidevajo umirjanje rasti gospodarske aktivnosti, kar bo vplivalo tudi na upočasnjevanje rasti zaposlenosti. Na umiritev zaposlovanja bodo vse bolj vplivale tudi neugodne demografske razmere (staranje prebivalstva) ter pomanjkanje usposobljene delovne sile (strukturna neskladja). Brezposelnost se bo letos in v prihodnjih dveh letih še zniževala, vendar počasneje kot v preteklem obdobju. Na to bo poleg upočasnjene rasti zaposlenosti vplivala tudi vedno bolj omejena ponudba na trgu dela (brezposelnost bo namreč zelo nizka).

3 Registrirana brezposelnost

Napovedi slovenskih in mednarodnih institucij ostajajo pozitivne - gospodarska rast se bo upočasnjevala, a bo še vedno visoka, prav tako tudi rast zaposlenosti. **Skladno s tem se bo še naprej zmanjševalo število brezposelnih.** Po napovedih UMAR-ja se bo povprečno število registriranih brezposelnih oseb v letošnjem letu gibalo okoli 74,1 tisoč, v letu 2020 okoli 70,8 tisoč in v letu 2021 okoli 67,6 tisoč registriranih brezposelnih oseb. Posledično se bosta do leta 2021 **znižali tudi stopnja registrirane brezposelnosti**, in sicer na 6,9 % **ter stopnja anketne brezposelnosti** na 3,8 %.

Letos ostaja rast zaposlenosti še vedno visoka, v prihodnjih letih pa se bo zaradi nižje gospodarske rasti in vse bolj neugodnih demografskih gibanj postopoma umirjala. Število registriranih brezposelnih se bo v obdobju 2019 – 2021 nadalje zmanjševalo, a počasneje kot v preteklem obdobju. Na to bo poleg upočasnjene rasti zaposlenosti vplivala tudi vedno bolj omejena ponudba na trgu dela (brezposelnost bo namreč zelo nizka).

Gospodarska kriza v letu 2008 in njen drugi vrh v letu 2013 sta povzročila porast števila brezposelnih. V januarju 2014 je število brezposelnih doseglo najvišjo točko, ko je bilo brez zaposlitve 129.843 oseb. Od leta 2014 naprej govorimo o okrevanju gospodarstva in s tem tudi o boljših razmerah na trgu dela. V letu 2015 se je število brezposelnih hitro zmanjševalo, upad je bil še večji v letih 2016 in 2017.

Zmanjševanje števila brezposelnih se je nadaljevalo tudi v letošnjem letu, ko je število brezposelnih septembra letos doseglo najnižjo točko od začetka krize (69.834 brezposelnih). Povprečno število registriranih brezposelnih se je v obdobju januar – september v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta znižalo za 5,7 %. Do konca leta bo zaradi prijav iskalcev prve zaposlitve, sezonskih dejavnikov in izteka zaposlitve za določen čas število še lahko naraščalo, vseeno pa glede na obete pričakujemo nadaljnje postopno zmanjševanje brezposelnosti.

Preglednica: Gibanje registrirane brezposelnosti

Leto/ obdobje	Registrirana brezposelnost		Indeks na predhodno obdobje		Stopnja registrirane brezposelnosti, povprečje (v %)**
	Konec obdobja	Povprečje obdobja	Konec obdobja	Povprečje obdobja	
2010	110.021	100.504	113,8	116,4	10,7
2011	112.754	110.692	102,5	110,1	11,8
2012	118.061	110.183	104,7	99,5	12,0
2013	124.015	119.827	105,0	108,8	13,1
2014	119.458	120.109	96,3	100,2	13,1
2015	113.076	112.726	94,7	93,9	12,3
2016	99.615	103.152	88,1	91,5	11,2
2017	85.060	88.648	85,4	85,9	9,6
2018	78.534	78.474	92,3	88,5	8,2
I-IX 2019*	69.834	74.448	94,7	94,3	7,8

* Podatki za leto 2019 predstavljajo stanje september 2019 ali obdobje januar – september 2019. Pri medletnih primerjavah je uporabljeno ustrezno obdobje ali stanje preteklega leta. Izjema je povprečna stopnja registrirane brezposelnosti, kjer je podatek za obdobje januar – avgust 2019.

** Vir podatkov o stopnji registrirane brezposelnosti je z julijem 2017 Zavod RS za zaposlovanje, pred tem pa SURS (SRDAP).

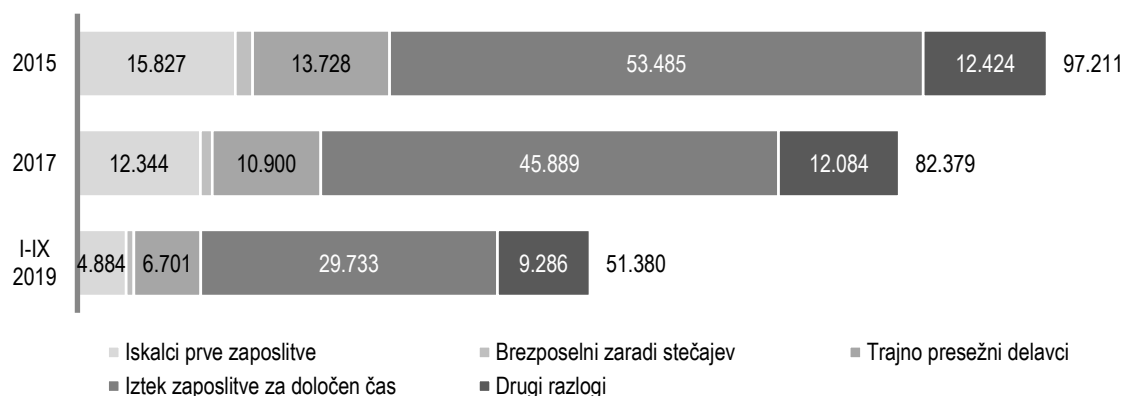
3.1 Prijave in odjave iz evidence brezposelnih

Ob nadaljnem zmanjševanju števila registriranih brezposelnih oseb pričakujemo v prihajajočem obdobju agregatno nižji priliv na letni ravni, predvsem zaradi demografskih sprememb. Generacije, ki vstopajo na trg dela, so iz leta v leto manjše, poleg tega bo v prihodnjih letih veliko tudi prehodov v upokožitev zaradi staranja prebivalstva. Tako bodo mladi v večjem deležu neposredno prehajali iz šol v zaposlitev.

Hitro zniževanje števila brezposelnih je povzročilo, da **v evidenci ostajajo brezposelni, ki so zaradi določenih omejitev težje zaposljivi oz. so zaposljivi ob dodatni/poglobljeni podpori**. V letošnjem letu so bile odjave iz evidence brezposelnih v obdobju januar - september za 7,4 % nižje kot v enakem obdobju lani. Vse bolj omejena ponudba na trgu dela povzroča, da se zaposlujejo tisti, ki do sedaj niso aktivno iskali zaposlitve in tuji državljani, zaradi česar beležimo manj odjav kot lansko leto. V prihajajočem obdobju pričakujemo porast odjav iz brezposelnosti zaradi prehodov v neaktivnost, predvsem v upokožitev.

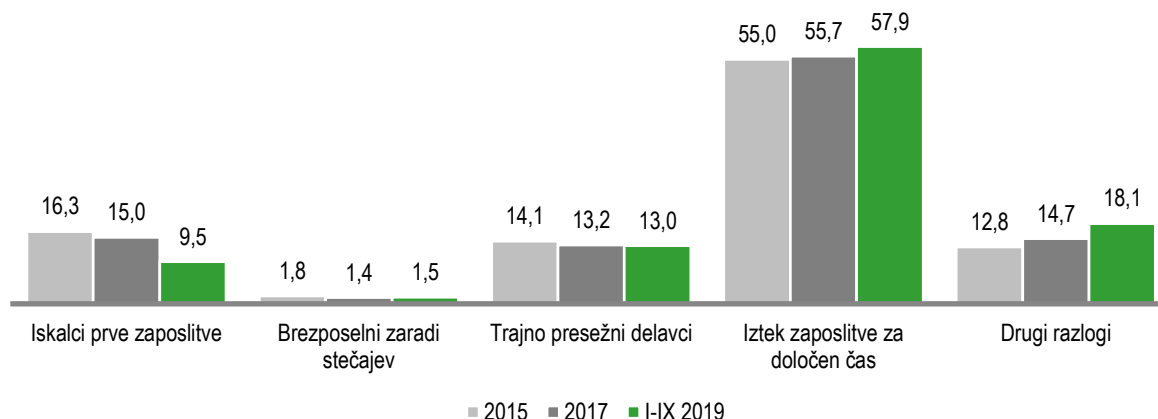
Dinamiko trga dela opredeljujejo prijave in odjave iz evidence brezposelnih. Večji obseg tokov v in z brezposelnosti kaže na večjo fleksibilnost na trgu dela. Večje število prijav in odjav se praviloma odraža v krajšem času brezposelnosti, presežek prijav pa, četudi kratkoročno, lahko skrajša povprečni čas brezposelnosti, dolgoročno vpliva na poslabšanje strukture brezposelnosti.

Slika: Prijave v registrirano brezposelnost glede na vzrok prijave

Prijave v brezposelnost so se močno povečale v letu 2009 – v prvem letu gospodarske krize, in sicer kar za 61,7 % glede na leto 2008. V letu 2011 je številka ponovno padla pod 100 tisoč, vendar v letu 2012 in 2013 ponovno narasla kot posledica drugega vrha gospodarske krize. Po letu 2015 je število prijav začelo znatno upadati - v letu 2016 že manj kot 90 tisoč. V letošnjem obdobju januar – september se je prijavilo dobrih 51 tisoč oseb, kar je, glede na primerljivo obdobje leta 2018, za 4,1 % manj. V letošnjih devetih mesecih se je glede na primerljivo obdobje lani povečalo število prijav zaradi stečaja in trajnih presežkov, zmanjšalo pa število prijav iskalcev prve zaposlitve in brezposelnih zaradi izgube zaposlitve za določen čas, ki predstavlja že skoraj 58 % vseh prijav.

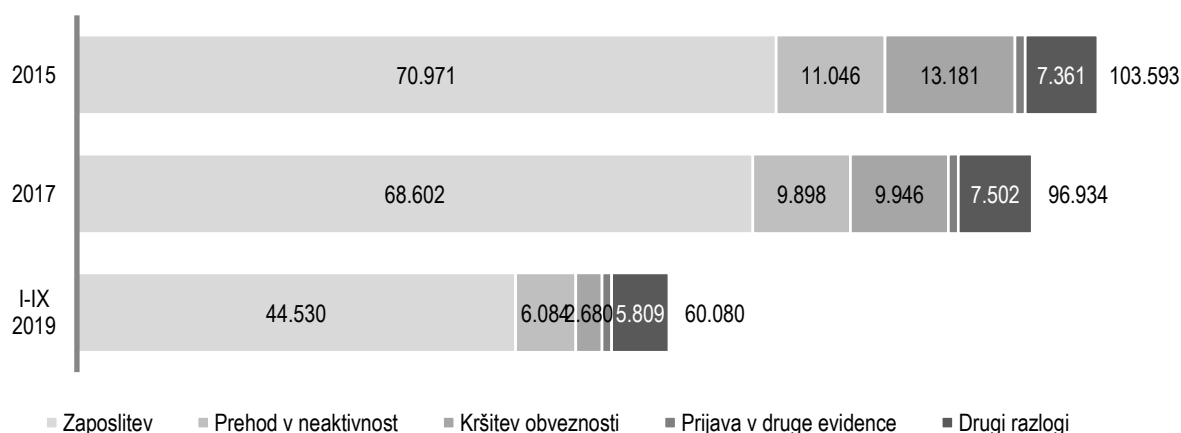
Slika: Struktura prijav v registrirano brezposelnost, v %

Ugodna gospodarska gibanja izboljšujejo razmere na trgu dela, vendar kljub temu vse večje deleže med brezposelnimi osebami predstavljajo ranljive skupine (starejši, dolgotrajno brezposelni, nizko izobraženi).

Po priporočilih OECD in Evropske komisije, bo potrebno »povečati zaposljivost nizko usposobljenih in starejših delavcev z izboljšanjem ustreznosti izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela ter z ukrepi vseživljenjskega učenja in aktivacijskimi ukrepi, vključno z izboljšanjem digitalne pismenosti.« Še bolj se bo potrebno usmeriti na starejšo populacijo (55 do 64 let) in povečati stopnjo zaposlenosti te skupine, kar se že izvaja tudi s pomočjo interventnega zakona o zaposlovanju starejših oseb (oprostitev plačila prispevkov) z različnimi operacijami v okviru ukrepov APZ.

Odjave iz registrirane brezposelnosti po vzroku odjave

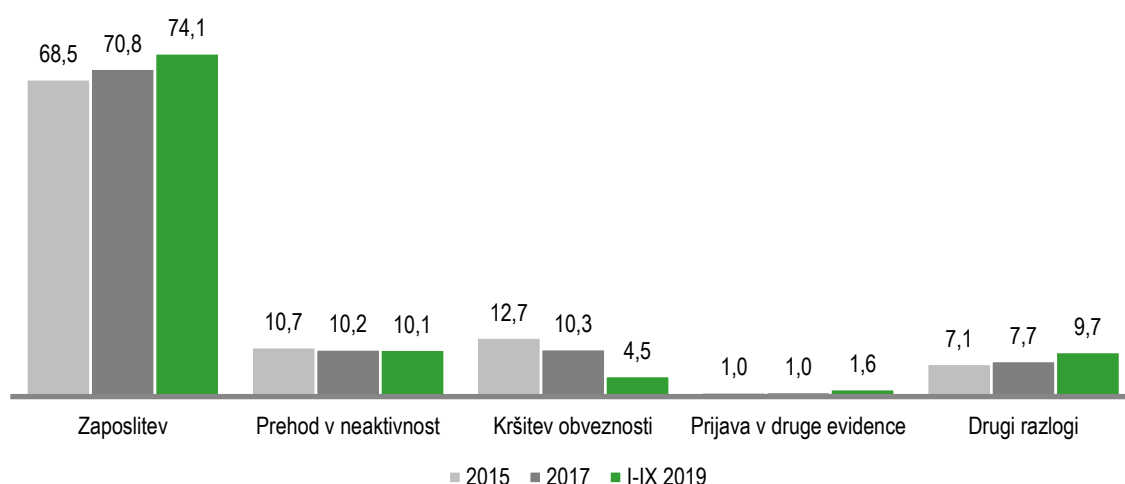
Odjave iz brezposelnosti so se po nastopu gospodarske krize v letu 2008 povečevale do leta 2014, ko so dosegle vrh (107.113). Ob izboljševanju gospodarskih razmer se je v Sloveniji po letu 2015 število

odjav iz evidence brezposelnih pričelo zmanjševati kot posledica manjšega priliva novih brezposelnih in več težav pri zaposlovanju preostale skupine, ki rabi več pomoči oz. bolj poglobljeno podporo pri iskanju nove zaposlitve. Tudi v obdobju januar - september letos je bil odliv iz brezposelnosti za 7,4 % nižji kot v enakem obdobju leta poprej.

Kljub zmanjševanju števila odjav zaradi zaposlitve v zadnjih letih, se je delež zaposlitev v skupnem odlivu povečeval. V obdobju januar – september 2019 pa je nekoliko nižji, saj znaša 74,1 %, kar je manj kot v enakem obdobju lani, ko je ta delež znašal 75,7 %. V prvih devetih mesecih letos se je sicer zaposlilo 44.530 brezposelnih, kar je za 9,3 % manj kot v primerljivem obdobju lani.

Deležu odjav zaradi zaposlitve oziroma samozaposlitve (74,1 %) sledi z 10,1 % odjav druga največja skupina oz. 6.082 brezposelnih oseb, ki so se odjavile zaradi neaktivnosti - najpogostejši razlogi so upokojitev, starševsko nadomestilo ter vključitev v redno šolanje. Sicer v odjavah v letu 2019 ni zaznati bistvenih strukturnih sprememb kot v letu 2018, ko se je znatno zmanjšal delež odjav tistih, ki jih je Zavod odjavil zaradi kršitev obveznosti (npr. ni na razpolago za zaposlitev, zavrnitev zaposlitve ali vključitve v APZ, kršitve obveznosti idr.), saj je v letu 2018 ta delež znašal 3,2 % vseh odjav, v letu poprej pa 10,3 %.

Slika: Struktura odjav iz registrirane brezposelnosti, v %

Gospodarska rast je vplivala na povečano povpraševanje po delovni sili, na manjše število prijav v brezposelnost. **Praviloma hitreje se zaposlujejo osebe z manj ovirami za zaposlitev: mladi, krajši čas brezposelni, osebe, ki imajo vsaj poklicno izobrazbo ali višjo, osebe z delovnimi izkušnjami.** Na drugi strani pa v evidenci brezposelnih oseb ostajajo osebe starejše od 55 let, mlajši iskalci zaposlitve, ki so dolgotrajno brezposelni ter osebe z zdravstvenimi in drugimi ovirami, katerih približevanje trgu dela ter zaposlovanje je v veliki meri odvisno tudi od možnosti vključevanja v programe APZ ter v skladu s strategijo Zavoda 2020 tudi s pomočjo storitev, osredotočenih na posameznika in njegove prepoznane potrebe za čimprejšnji vstop na trg dela.

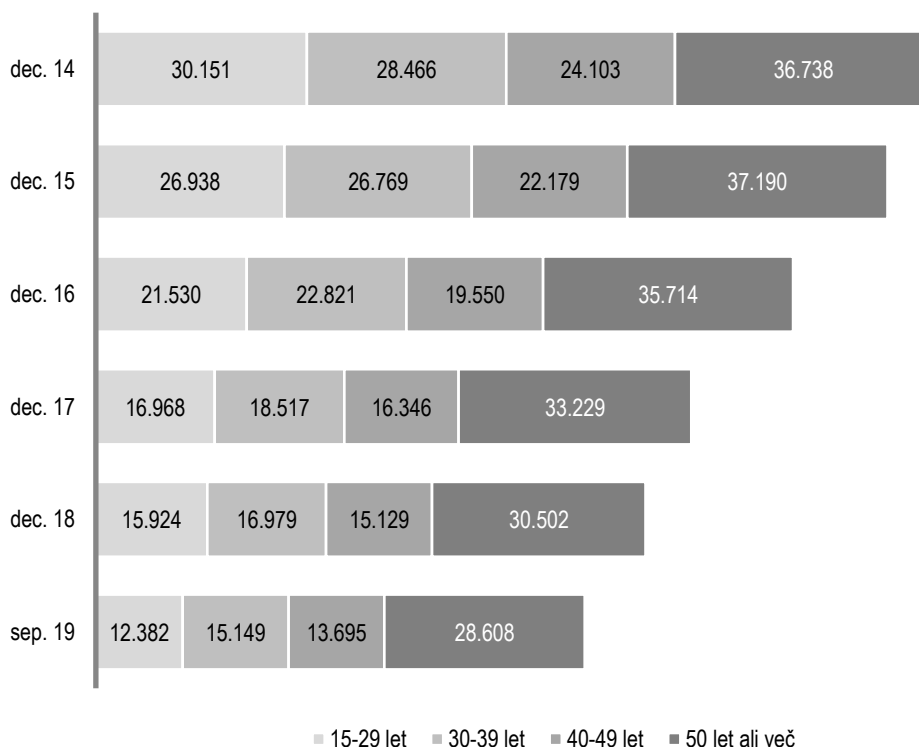
3.2 Strukturne značilnosti brezposelnosti

Največji izziv za Zavod predstavljajo naslednji vidiki brezposelnosti: brezposelnost starejših, brezposelnost nizko izobraženih in dolgotrajna brezposelnost ter brezposelnost mladih. Pogosto brezposelne na trgu dela ovirajo tudi kombinacije različnih omejitev. V prihodnjem obdobju lahko na trgu dela v Sloveniji pričakujemo primanjkljaj delovne sile predvsem zaradi strukturnih neskladij in demografskih sprememb. Zato je ključno, da se v čim večji meri uskladi ponudbo in povpraševanje na trgu dela oz. se v delovno aktivnost vključi tudi ranljive skupine na trgu dela.

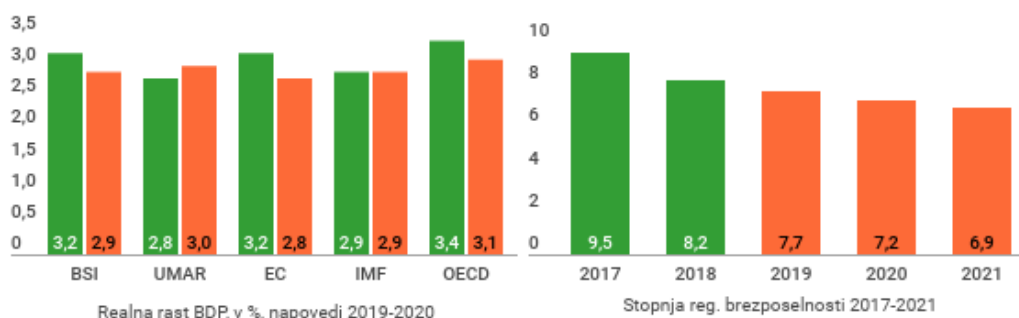
Gospodarska gibanja zadnjih let so povzročila korenite spremembe v strukturi brezposelnosti in na slovenskem trgu dela na splošno. Zaradi zloma nekaterih večjih podjetij se je skrčila zaposlenost v delovno intenzivnih panogah, zlasti v gradbeništvu in v manjši meri predelovalnih dejavnostih. Velik priliv brezposelnih oseb iz teh dejavnosti, večinoma starejših in z nižjo izobrazbo, je ključno vplival na strukturo brezposelnosti predvsem zaradi povečanega priliva težje zaposljivih brezposelnih, ki so za delodajalce manj zanimivi. V drugi fazi krize se je kot posledica javnofinančne konsolidacije zmanjšala delovna aktivnost tudi v storitvenih dejavnostih.

Trg dela v zadnjih letih doživlja bistvene spremembe. Nestabilnost zaposlitev in nenehno prilagajanje znanj pomeni velik izziv tako za posameznika kot za družbo. Ključna vloga Zavoda bo opolnomočenje iskalcev zaposlitve pri različnih prehodih na trgu dela (iz izobraževanja na trg dela, iz brezposelnosti v zaposlitev oziroma med različnimi zaposlitvami). Med brezposelnimi z več težavami pri zaposlovanju so starejši (stari 50 let ali več), dolgotrajno brezposelni, brezposelni brez izobrazbe, invalidi, osebe z zdravstvenimi oz. drugimi omejitvami in mladi (15–29 let).

Slika: Registrirane brezposelne osebe po starosti

TRG DELA 2019-2021

REGISTRIRANA BREZPOSELNOST, SEP. 2019

69.834 registriranih brezposelnih oseb

31,6 % nizko izobraženih

41,0 % starejših (50 let ali več)

54,3 % dolgotrajno brezposelnih

Priporočila

- Nadaljnje izvajanje **poglobljenih individualnih obravnav dolgotrajno brezposelnih** za njihovo hitrejšo (re)integracijo na trg dela.
- Ukrepi za **večjo participacijo starejših** na trgu dela in spodbujanje kasnejšega upokojevanja (ukrepi APZ, spodbude delodajalcem pri zaposlovanju starejših, prilagajanje podjetij starejšim ipd.).
- Promocija **vseživljenjskega učenja** z namenom povečanja zaposlitvenih možnosti.
- Nadaljnje **vključevanje ranljivih skupin v programe APZ** z namenom dviga zaposljivosti in zaposlenosti, zmanjšanja št. brezposelnih ter odprave strukturne brezposelnosti.
- Učinkoviti ukrepi za **povečanje zaposljivosti nizko usposobljenih in starejših delavcev** (krepitev digitalnih spretnosti in znanj).
- Premagovanje **strukturnih neskladij z razvojem digitalnih spretnosti in znanj** delovne sile.
- **Sodelovanje ZRSZ z drugimi deležniki** na trgu dela (delodajalci, CSD, izobr. ustanove, zaposlitvene agencije, NVO ipd.) za hitrejšo vključevanje ranljivih skupin na trg dela.

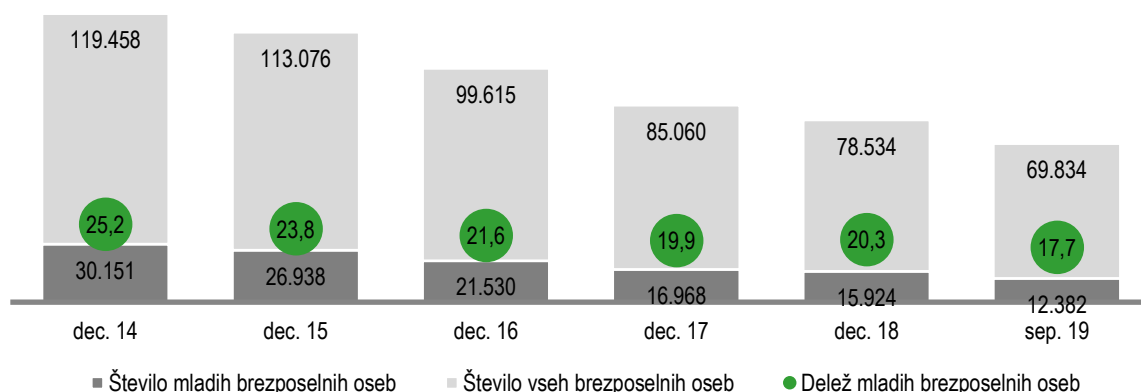
Vir: BSI, EC, IMF, OECD, MDDSZ, UMAR, ZRSZ

3.2.1 Struktura brezposelnih glede na starost

Uspešnost mladih (15–29 let) pri prvem vključevanju na trg dela oz. iskanju po zaključku šolanja je izrednega pomena za nadaljnji razvoj karijerne poti. Z vidika družbe je hitro vključevanje na trg dela pomembno predvsem v izogib izgubi potenciala znanja in kot povračilo investicije, ki jih država vложи v izobraževanje posameznika, še posebej, če je to izobraževanje dolgotrajno (terciarna izobrazba). Daljši čas izobraževanja pomeni več sredstev, ki jih država nameni za njegovo izobraževanje, zato je toliko večja izguba potenciala mladih, če se po končanem šolanju v doglednem času ne zaposlijo svoji izobrazbi primerno.

Mladi so sicer med najbolj ogroženimi skupinami na trgu dela, saj na tega šele vstopajo in pogosto zaradi pomanjkanja (formalnih) izkušenj težko najdejo ustrezno zaposlitev, poleg tega pa pogosto delajo v prekarnih oz. fleksibilnih zaposlitvah, zato so ob nastopu krize običajno prvi, ki izgubijo zaposlitev. Z začetkom krize leta 2009 so začeli v brezposelnost prehajati starejši, zato se je delež brezposelnih mladih zmanjševal, čeprav je število vztrajalo na ravni okoli 27 tisoč. Do visokega porasta mladinske brezposelnosti je prišlo leta 2013, ko ni prišlo do pričakovanega sezonskega zniževanja brezposelnosti mladih, in je zaradi novih prijav proti koncu leta število brezposelnih mladih naraslo na prek 31 tisoč ter v januarju 2014 doseglo najvišjo točko s skoraj 34 tisoč brezposelnimi. Pozitiven obrat se je začel nakazovati v marcu 2014 in z izjemo sezonskih porastov (oktober – januar) v zadnjih petih letih sicer opazamo znatno nižanje števila in deleža mladinske brezposelnosti. V letu 2014 so se razmere na trgu dela stabilizirale, tako skupno število delovno aktivnih kot tudi mladih je poraslo za 0,5 %. Število brezposelnih oseb je začelo padati, nadpovprečno se je zmanjševalo tudi število brezposelnih mladih: do konca decembra 2016 se je skupno število zmanjšalo za 19,7 %, mladih pa za 33,8 %. Konec septembra letos je bilo prijavljenih pri Zavodu 12.382 mladih, kar predstavlja manj kot petino (17,7 %) skupne brezposelnosti, in 8,0 % zmanjšanje v primerjavi z lanskim septembrom. Upadanje brezposelnosti odraža okrevanje gospodarstva in več delovnih mest ter priložnosti za zaposlitev, obenem pa tudi manjše generacije mladih, ki zaključujejo šolanje in se vključujejo na trg dela.

Slika: Število in delež mladih brezposelnih, stanje konec leta

Gibanja na trgu dela v veliki meri sooblikujejo demografski trendi oziroma staranje prebivalstva. Zaradi slednjega se zmanjšuje delovno sposobno prebivalstvo, kar se odraža v porastu izdatkov za pokojnine, spremenjenem vzorcu potrošnje in naraščajočem tveganju revščine. Zaradi navedenih tveganj se pojavljajo iniciative za čim kasnejši odhod s trga dela, podaljševanje delovne dobe, zaostrovanje pogojev za upokojitev in spodbude za zadrževanje starejših na delovnih mestih. V obdobju od 2009 do 2013 je bilo na splošno vsako leto manj delovno aktivnih, šele konec leta 2014 jih je bilo več kot leto prej. Pri starejših delovno aktivnih beležimo drugačna gibanja; kriza je sicer delno vplivala na njihovo

število, zmanjšalo se je v letih 2009, 2010 ter 2012, v vseh ostalih letih pa je njihovo število naraščalo in posledično beležimo znatno naraščanje deleža starejših med delovno aktivnimi, kar lahko pripišemo tudi poostrenim pogojem za upokojitev in daljšemu zadrževanju na trgu dela. Zaradi navedenega beležimo visok porast delovno aktivnih med najstarejšimi starostnimi skupinami (60+). Ključnega pomena za starejše na trgu dela je tako ravnotežje med zakonsko zaščito že zaposlenih, prilagajanjem delovnih pogojev starejšim ter spodbujanjem reintegracije brezposelnih starejših na trg dela.

Starejši brezposelni na trgu dela predstavljajo ranljivo skupino, v primerjavi z drugimi starostnimi skupinami brezposelnih imajo še dodatne ovire, saj so pri zaposlovanju zaznamovani s starostjo, pogosto slabšo izobrazbo, manjšo fleksibilnostjo, zaradi večje prisotnosti zdravstvenih težav in invalidnosti (več kot četrtnina starejših brezposelnih ima status invalidne osebe) pa se jim pripisuje tudi nižja produktivnost. V veliki meri so starejši izpostavljeni tudi dolgotrajni brezposelnosti (dolgotrajno brezposelni predstavljajo približno dve tretjini brezposelnih starejših). Navedeni dejavniki jim otežujejo povratek na trg dela, medtem ko starejši zaposleni delavci pogosto ne pridobivajo več ustreznih veščin in znanj za ohranjanje zaposlitve, delajo na za njih neustreznih delovnih mestih ipd. Dodatna oteževalna okoliščina pri zaposlovanju starejših je nižanje izobrazbene ravni med starejšimi. Med slednjimi namreč prevladujejo osebe, ki imajo največ osnovnošolsko oziroma srednjo poklicno izobrazbo, čeprav zadnja leta med starejše brezposelne prehajajo višje izobraženi, kar ta trend spreminja v prid srednji štiriletni in višji izobrazbi. Trg dela vse bolj opredeljujejo poglobljena strukturna neskladja na trgu predvsem pri delovnih mestih, ki zahtevajo srednjo poklicno izobrazbo. Trg dela že sedaj zapuščajo osebe z ustreznimi kompetencami, priliva mladih, ki bi zapolnili ta delovna mesta, pa ni, kar se lahko negativno odrazi na razvoju slovenskega gospodarstva.

V času krize (2008–2014) se je največ starejših prijavilo na Zavod leta 2010, na kar je med drugim vplivalo številčnejše prijavljanje tistih oseb, ki so se želele upokojiti pod ugodnejšimi pogoji. Nato je število starejših brezposelnih naraščalo vse do leta 2012, do najvišje točke z 41.230 starejših brezposelnih v januarju 2013. V nadaljevanju pa beležimo rahlo upadanje, ki deloma odraža ugodne gospodarske trende, deloma pa prehode v neaktivnost.

Starejše brezposelne osebe (50 let ali več), 2014–2019

Leto/ obdobje	Ø 2014	Ø 2015	Ø 2016	Ø 2017	Ø 2018	I-IX 2019
50 let ali več, skupaj	37.304	36.724	36.500	34.270	31.452	30.054
delež med vsemi BO, v %	31,1	32,6	35,4	38,7	40,1	40,4
50 do 54 let	15.675	14.873	13.366	11.300	9.596	8.792
55 do 59 let	17.495	16.842	16.912	15.957	14.470	13.438
60 let ali več	4.134	5.009	6.222	7.013	7.386	7.825
starejši dolgotrajno brezposelni	25.164	24.604	24.169	22.606	20.581	19.427
delež med vsemi DBO, v %	42,0	41,2	43,9	48,0	50,7	50,5
starejši nizko izobraženi	12.744	12.472	12.216	11.443	10.322	9.814
delež med vsemi nizko izobraženimi, v %	37,7	38,7	40,5	42,9	42,4	41,6

Brezposelnost starejših je v primerjavi z gibanjem celotne brezposelnosti manj izrazita v letih, ko brezposelnost hitro narašča, kar je bilo opazno v obdobju krize 2008–2014. V obdobju konjunktore, ko se brezposelnost zmanjšuje in se hitreje zaposlujejo mlajši iskalci zaposlitve, pa problematika brezposelnosti starejših prihaja bolj do izraza. Deleži starejših brezposelnih oseb v strukturi celotne brezposelnosti so se v zadnjih letih konstantno povečevali. Število brezposelnih starejših se namreč v primerjavi z ostalimi brezposelnimi zmanjšuje počasneje. V zadnjih letih beležimo večji porast deleža starejših; v letu 2017 je na primer povprečna skupna brezposelnost namreč padla kar za 14,1 %, čemur

padec brezposelnost starejših ne sledi (zmanjšala se je le za 6,1 %). V letošnjem septembru je bilo med brezposelnimi 30.054 oseb, starih 50 let ali več, kar predstavlja 40,4 % celotne registrirane brezposelnosti.

3.2.2 Brezposelnost nizko izobraženih

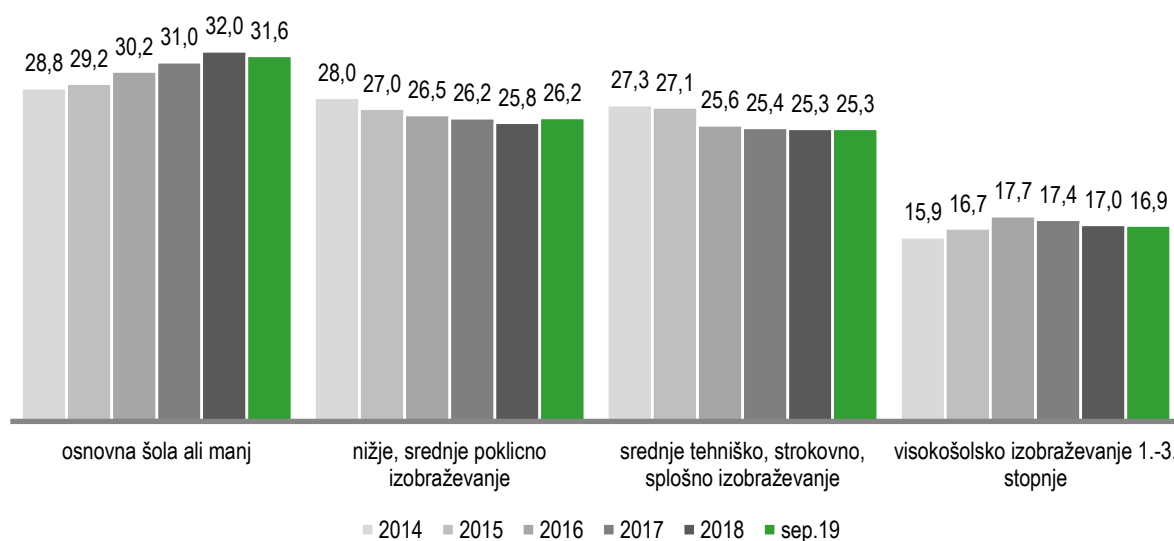
Nizko izobražene so osebe, ki imajo samo dokončano osnovno šolo ali manj. Z nizko izobrazbo je precej omejen tudi nabor poklicev, ki jih oseba lahko opravlja, zaradi česar je včasih težko izbrati nov poklicni cilj. Dodatno oviro pri zaposlovanju predstavlja tudi to, da se nizko izobraženi praviloma zaposlujejo na delovnih mestih s težjimi delovnimi pogoji, kjer imajo prednost mlajši iskalci, medtem ko je nizka izobrazba pogostejša med starejšimi, ki težje opravljajo fizična dela. Problematiko zaposlovanja nizko kvalificiranih delavcev in vse manjše število delovnih mest, ki so jim na voljo, potrjujejo tudi podatki o zadnjem poklicu, ki so ga brezposelni opravljali pred prijavo pri Zavodu. Med najpogostejše poklice nizko izobraženih brezposelnih so se letos septembra uvrstili sledeči:

- Delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih
- Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki ipd. v uradih, hotelih in drugih ustanovah
- Drugi delavci za preprosta dela
- Pometači ipd.
- Delavci za preprosta dela pri nizkih gradnjah
- Kuhinjski pomočniki
- Skladiščniki in uradniki za nabavo in prodajo
- Vozniki osebnih vozil, taksijev in lahkih dostavnih vozil

Osebe z nizko izobrazbo so pred nastankom brezposelnosti opravljele še poklice, za katere se sicer predpostavlja raven poklicne izobrazbe: natakar in prodajalec.

Vključevanje nizko izobraženih na trg dela je praviloma težje kot za ostale skupine brezposelnih. V zadnjem desetletju se je namreč število delovno aktivnih z osnovnošolsko izobrazbo skoraj razpolovilo predvsem na račun porasta delovno aktivnih s terciarno izobrazbo. Nizko izobraženi praviloma zaposlitev iščejo dlje; brezposelni z vsaj poklicno izobrazbo so bili v letošnjem septembru v povprečju brezposelni 28,1 meseca, nizko izobraženi pa skoraj eno leto več, in sicer 39,4 mesecev.

Slika: Brezposelni po doseženi ravni izobrazbe, stanje konec leta

Zaposlovanje mladih

Zmanjševanje brezposelnosti mladih je ena izmed glavnih prioritete skupne evropske strategije zaposlovanja v okviru Jamstva za mlade. Cilji ukrepa so izboljšanje prehoda iz izobraževanja v zaposlitev, hitrejša aktivacija mladih brezposelnih in zmanjšanje števila le-teh. V obdobju 2016 – 2020 so ukrepi jamstva za mlade usmerjeni predvsem k tistim skupinam mladih, ki dejansko potrebujejo pomoč pri vstopu na trg dela: mladi brez izobrazbe, iskalci prve zaposlitve, mlade ženske s terciarno izobrazbo in dolgotrajno brezposelni mladi.

Zaposlovanje starejših

Stopnja zaposlenosti starejših oseb je v Sloveniji med najnižjimi v EU. Mednarodna priporočila grejo v smeri pokojninske reforme, ki bi dvignila starostno omejitev za upokožitev in tako pripomogla k večji participaciji starejših na trgu dela. Slovenija skuša z različnimi ukrepi starejše zadržati na trgu dela: ukrepi APZ, namenjeni vključevanju starejšim, interventni zakon o zaposlovanju starejših (oprostitev plačila prispevkov za delodajalca, ki zaposli starejšo osebo), spodbude za starejše, ki kljub izpolnitvi pogojev za upokožitev ostanejo na delovnem mestu (20 % pokojnine pri plači), z novejšimi ukrepi pa se predvsem spodbuja prilagajanja podjetij starejšim zaposlenim. Pri prehodu starejših iz brezposelnosti v zaposlitev je načeloma potrebna bolj poglobljena oz. dodatna podpora in praviloma tudi pridobitev dodatnih kompetenc. Vse bolj se poudarja tudi vseživljenjsko učenje, ki bi povečalo zaposljivost starejših oseb.

Zaposlovanje nizko izobraženih

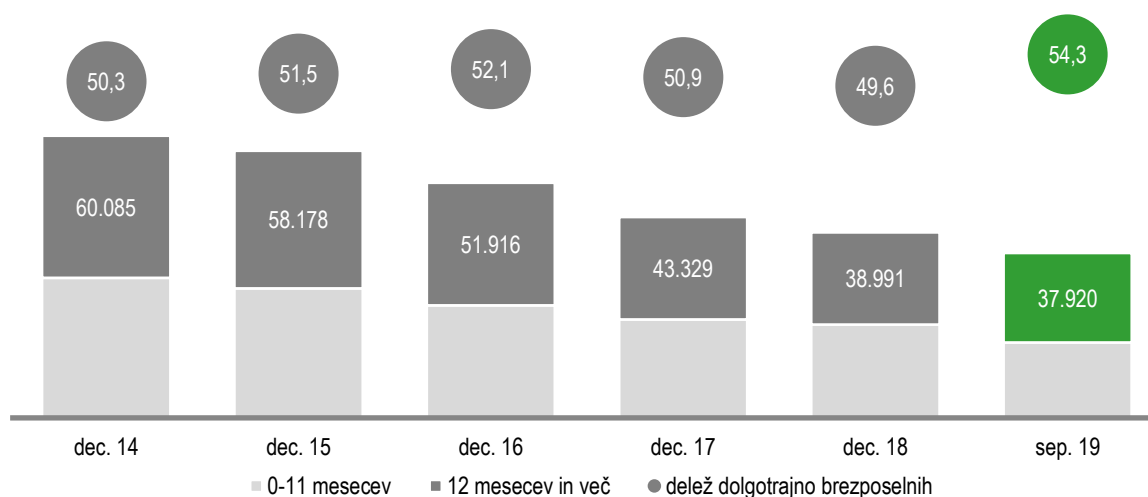
Že samo pomanjkanje veščin in znanj nizko izobraženih brezposelnih oseb se praviloma povezuje še z dolgotrajno brezposelnostjo, kar vpliva na to, da so nizko izobraženi v primerjavi z osebami, ki imajo vsaj poklicno izobrazbo, bistveno dlje časa brez zaposlitve. Vse to kaže na potrebnost vključevanja nizko izobraženih v nadaljevanje izobraževanja, vseživljenjsko učenje in na drugi strani vključevanje nizko izobraženih brezposelnih oseb v ukrepe APZ, predvsem v tiste, ki omogočajo pridobivanje novih znanj in kompetenc, kar bi bistveno povečalo možnosti zaposlovanja te skupine brezposelnih.

3.3 Dolgotrajna brezposelnost

Dolgotrajna brezposelnost je pomemben problem slovenskega trga dela. V prihodnjih letih lahko pričakujemo zmanjšanje števila dolgotrajno brezposelnih, vendar bo zmanjševanje števila slednjih počasnejše kot upad skupne brezposelnosti, zato bo delež dolgotrajno brezposelnih v prihajajočem obdobju naraščal.

Med dolgotrajno brezposelne uvrščamo tiste osebe, ki so na Zavodu prijavljene eno leto ali več, zlasti problematična pa je izrazito dolgotrajna brezposelnost, ko je posameznik brezposeln že 24 mesecev ali več, kar lahko predstavlja težavo z več vidikov: oseba izgublja stik s trgom dela, izgublja samozavest, in je vse manj socialno vključena.

Slika: Registrirano brezposelni po trajanju brezposelnosti ter delež dolgotrajno brezposelnih

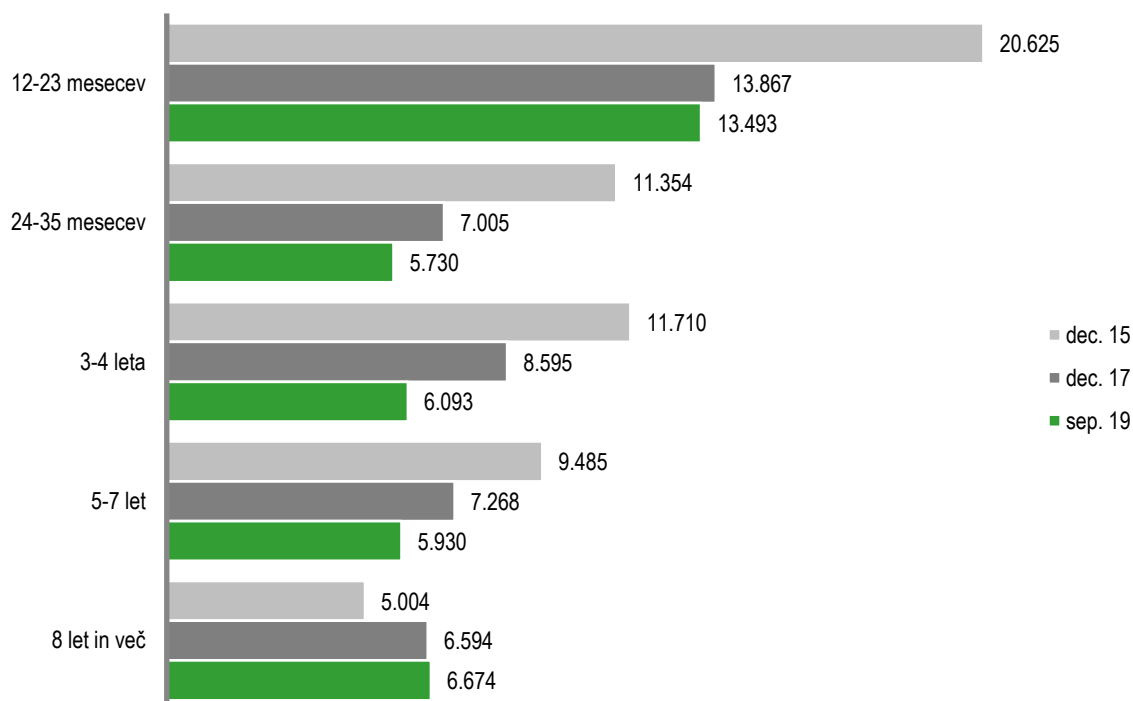

Že pred krizo je bila več kot polovica brezposelnih oseb dolgotrajno brezposelna; četudi je bilo povpraševanje po delavcih veliko, so se hitreje zaposlovale osebe, ki so bile krajši čas brezposelne, dolgotrajno brezposelni pa so ostajali prijavljeni pri Zavodu. Kriza je navidezno pozitivno vplivala na dolgotrajno brezposelnost, saj se je njihov delež zmanjšal, a je bilo to zmanjšanje predvsem posledica povečanih prijav v evidenco novoprijavljenih brezposelnih oseb. Ko se je priliv umiril, je začel delež dolgotrajno brezposelnih ponovno naraščati, tovrsten trend beležimo od leta 2009 naprej. V zadnjih mesecih omenjenega leta so v dolgotrajno brezposelnost začele prehajati osebe, ki so zaposlitev zaradi npr. stečajev ali kot trajno presežni delavci izgubile v prvih mesecih krize leta 2008 in se v enem letu po prijavi na Zavodu niso uspele zaposliti. Konec leta 2009 je bilo dolgotrajno brezposelnih več kot 34 tisoč oseb, konca leta 2011 že več kot 56 tisoč oseb, do decembra 2012 pa se je njihovo število zmanjšalo na nekaj manj kot 54 tisoč oseb. Ta upad pripisujemo brezposelnim, ki so se na Zavod prijavljali konec leta 2010, da bi se kot registrirano brezposelni leta 2012 upokojili v skladu z določili starega pokojninskega zakona.

Po letu 2012 je število dolgotrajno brezposelnih ponovno naraščalo in ob koncu leta 2014 doseglo vrh, ko je bilo med registriranimi brezposelnimi več kot 60 tisoč dolgotrajno brezposelnih oseb. Skupno se je v obdobju od 2005–2014 delež dolgotrajno brezposelnih povečal za 7,2 odstotne točke. V zadnjih letih število dolgotrajno brezposelnih upada, kljub temu ostaja njihov delež med brezposelnimi visok.

Konec septembra 2019 je bilo med brezposelnimi 37.920 dolgotrajno brezposelnih, njihov delež je predstavljal 54,3 % skupne brezposelnosti.

Slika: Dolgotrajno brezposelni po trajanju brezposelnosti

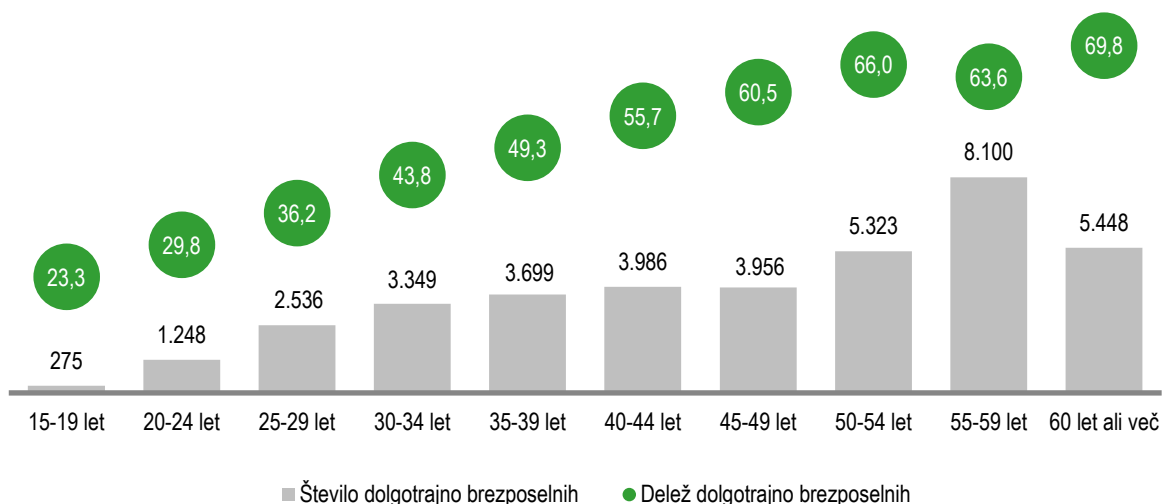

Večji del dolgotrajno brezposelnih predstavljajo izrazito dolgotrajno brezposelni, ki so v evidenco vpisani že vsaj 24 mesecev. Skupaj je bilo konec letošnjega septembra 24.427 oseb brezposelnih najmanj 2 leti oz. 64,4 % vseh dolgotrajno brezposelnih.

V skupini dolgotrajno brezposelnih so še v posebej nezavidljivem položaju tisti, ki imajo še določene druge lastnosti, zaradi katerih so manj konkurenčni in jim le-te otežujejo njihov vstop na trg dela: med dolgotrajno brezposelnimi je bilo septembra letos 10.834 (28,6 %) invalidov, 13.393 (35,3 %) z osnovnošolsko izobrazbo, 18.871 starejših (49,8 %) ter 4.059 mladih (10,7 %), poleg njih pa 5.115 (13,5 %) terciarno izobraženih, kar je predvsem problematično z vidika izgubljenih potencialov.

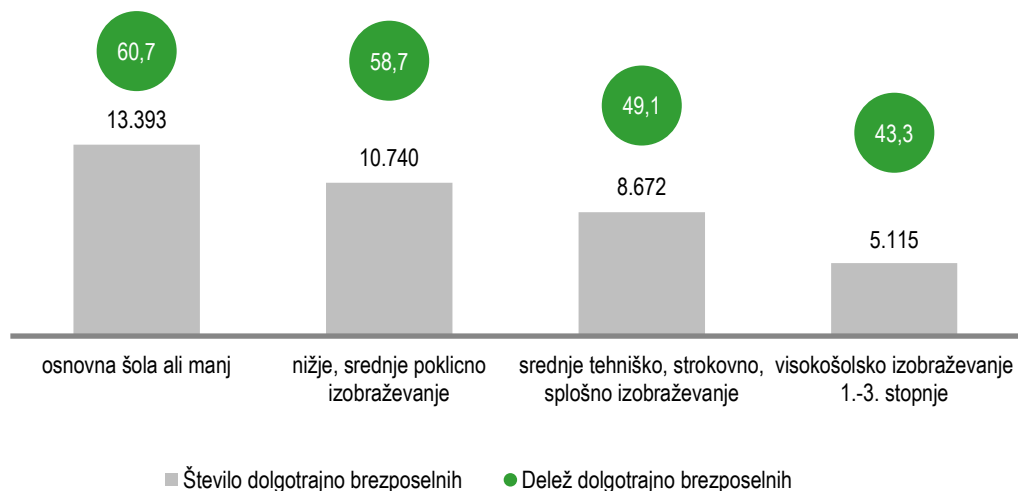
Septembra letos je delež dolgotrajno brezposelnih med vsemi brezposelnimi znašal 53,0 %, vendar pa so ti deleži v posameznih starostnih skupinah zelo različni. Najnižji je med mladimi, ki še niso dopolnili 20 let (23,3 %), nato pa praviloma s starostjo narašča. Kljub temu je zaskrbljujoč relativno visok delež mlajših dolgotrajno brezposelnih, saj je med starimi od 25 do 29 let dolgotrajno brezposelna dobra tretjina oseb. Pri starih od 35 let naprej so deleži dolgotrajno brezposelni zaskrbljujoče visoki. Tako znaša delež dolgotrajno brezposelnih med starimi 60 let ali več že skoraj 70 %. V primerjavi z lanskim septembrom se je delež dolgotrajno brezposelnih zvišal v starostnih skupinah do 39 let, medtem ko so se deleži v starostnih skupinah od 40 let naprej nekoliko zmanjšali.

Slika: Dolgotrajno brezposelni po starosti ter njihov delež v starostnih razredih, v %, september 2019

Delež dolgotrajno brezposelnih se razlikuje tudi glede na doseženo raven izobrazbe – višja kot je raven izobrazbe, nižji je delež dolgotrajno brezposelnih. Ob koncu septembra je bilo med brezposelnimi z (ne)dokončano osnovnošolsko izobrazbo dobrih 60 % dolgotrajno brezposelnih, medtem ko je bilo med brezposelnimi s terciarno izobrazbo 43,3 % dolgotrajno brezposelnih.

Slika: Dolgotrajno brezposelni po ravni izobrazbe ter njihov delež na posamezni ravni, v %, september 2019

Čim hitrejša aktivacija dolgotrajno brezposelnih je nujna z vidika zagotavljanja delovne sile, ki jo ogrožajo pričakovane demografske spremembe oz. staranje prebivalstva. Z omogočanjem čim hitrejšega vključevanja na trg dela preprečimo tveganje odvisnosti od socialnih prejemkov zaradi brezposelnosti, hkrati pa lahko zagotovimo povračilo investicije, vložene v izobrazbo in usposabljanje. Za aktivacijo mladih in v še večji meri starejših dolgotrajno brezposelnih je potrebno vložiti veliko naporov, pogosto pa je potrebno tudi osveščati delodajalce o pozitivnih vidikih zaposlovanja teh težje zaposljivih oseb.

V februarju 2016 je Svet EU na pobudo EK izdal priporočila za integracijo dolgotrajno brezposelnih na trg dela, kjer se zagotavlja osebno prilagojeno svetovanje. Najkasneje v 18 mesecih po nastanku brezposelnosti se brezposelni osebi ponudi individualna ocena (možnost zaposljivosti, ovire za zaposlitev in pretekla prizadevanja na področju iskanja zaposlitve) ter priprava integracijskih zaposlitvenih načrtov. Na podlagi priporočil je ZRSZ izdelal **Strategijo dela z DBO**, ki vključuje **preventivne aktivnosti**, namenjene preprečevanju nastanka dolgotrajne brezposelnosti, **kurativne aktivnosti**, namenjene reševanja nastale situacije dolgotrajne brezposelnosti ter **aktivnosti, namenjene iskanju sistemskih rešitev in sodelovanju z drugimi deležniki na trgu dela** (delodajalci, CSD, NIJZ in drugimi nacionalnimi in lokalnimi institucijami), kamor sodi tudi kreiranje APZ ukrepov, glede na potrebe.

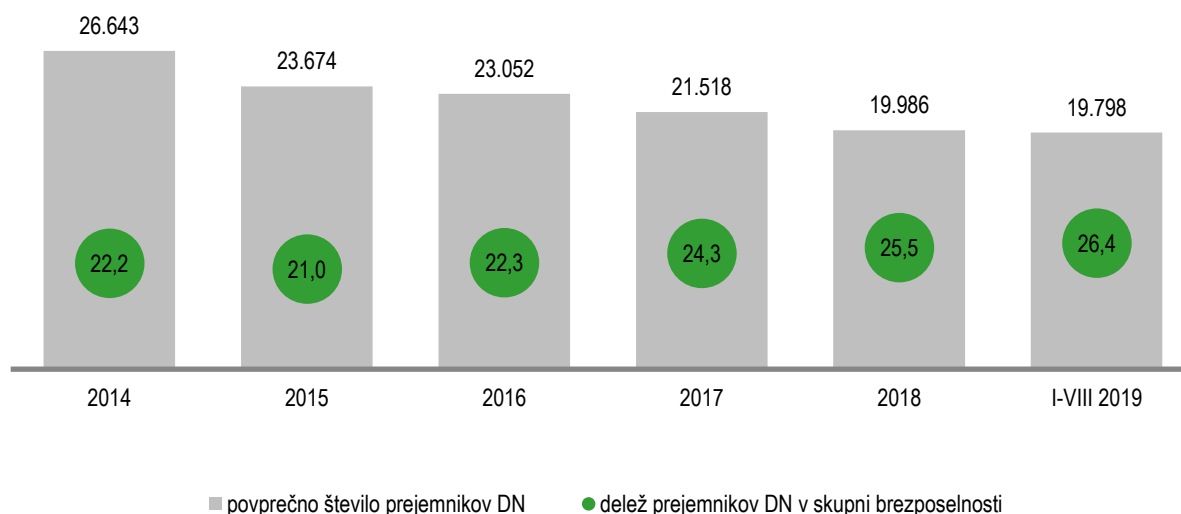
Kljub intenzivnemu delu z dolgotrajno brezposelnimi in visokem deležu med vključitvami v ukrepe aktivne politike zaposlovanja pa delež dolgotrajno brezposelnih v skupni brezposelnosti še vedno ostaja visok.

4 Denarni prejemki brezposelnih oseb

V času krize je število prejemnikov močno naraslo in vrh doseglo v letu 2011, ko je denarno nadomestilo v povprečju prejelo 36.344 brezposelnih oseb, predstavljali pa so 32,8 % vseh brezposelnih. V naslednjih letih se je z umirjanjem krize in gospodarskim okrevanjem število prejemnikov zniževalo, prav tako pa tudi delež, ki ga predstavljajo v skupni brezposelnosti. V letošnjih osmih mesecih je denarno nadomestilo v povprečju prejelo 19.798 oseb mesečno oz. dobra četrtina vseh brezposelnih (26,4 %).

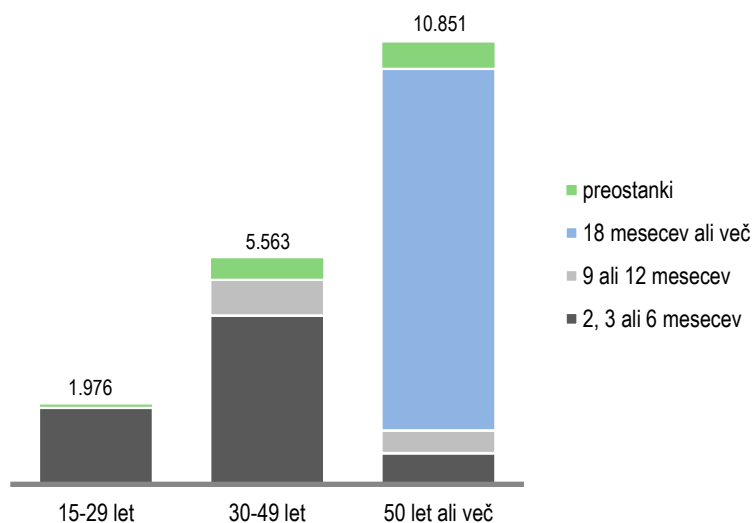
V času krize je število prejemnikov denarnega nadomestila naraslo, predvsem kot posledica odpuščanj presežnih delavcev in stečajev podjetij. V obdobju gospodarske konjunktore se je število prejemnikov začelo zmanjševati, v letu 2014 je bilo prejemnikov manj kot 30 tisoč, v letu 2018 pa se je zmanjšalo pod 20 tisoč, na 19.986, v letošnjih osmih mesecih pa je denarno nadomestilo v povprečju mesečno prejelo 19.798 oseb. Delež prejemnikov med vsemi brezposelnimi je upadal do leta 2015, ko je znašal 21,0 %, v zadnjih letih narašča in je v letu 2018 znašal 25,5 %, v letošnjih osmih mesecih pa 26,4 %.

Slika: Prejemniki denarnega nadomestila

Število prejemnikov DN je odvisno od števila novoprijavljenih brezposelnih, zato precej poraste ob koncu leta, ko se poveča število prijav zaradi izteka zaposlitev za določen čas (gradbeništvo, predelovalne dejavnosti). Najvišje število prejemnikov DN je v januarju, v naslednjih mesecih pa njihovo število upada, zlasti v aprilu, ko se izteče prejemanje DN za osebe s priznano pravico 3 mesece. Število prejemnikov običajno poraste tudi v juliju in avgustu, ko se ponovno iztečejo zaposlitve za določen čas (izobraževanje). V letu 2019 je bilo v januarju 24.756 prejemnikov DN, glede na december se je njihovo število povečalo za 21,0 %. Do aprila se je zmanjševalo, v tem mesecu se je zmanjšalo kar za 20,5 %. V maju je poraslo za 2,0 %, rahel porast pa beležimo tudi v juliju in avgustu. V tem mesecu je bilo izplačanih 13.390 denarnih nadomestil, kar je 2,7 % manj kot avgusta lani.

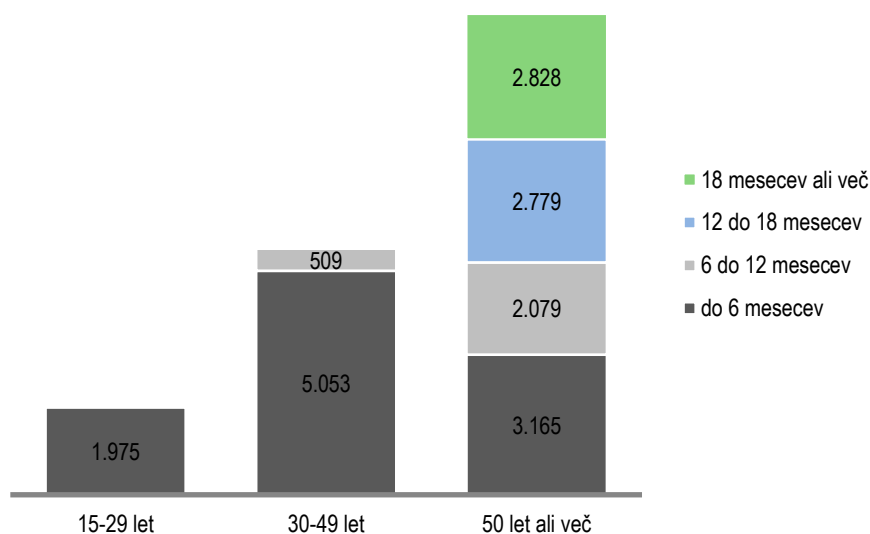
Slika: Prejemniki DN po starosti in času priznane pravice, avgust 2019

Večino prejemnikov DN predstavljajo starejši. Mlajši so upravičeni do krajšega priznanega časa prejemanja DN (3 ali 6 mesecev), medtem ko lahko starejši prejemanje nadomestilo tudi 25 mesecev (za osebe, stare 55 let in več z vsaj 25 let zavarovalne dobe). Med starimi 50 let in več je kar 81,7 % oseb imelo priznano pravico za 18 mesecev ali več, med vsemi prejemniki pa so predstavljali kar 48,2 % delež. Mladi do 29 let predstavljajo nizek delež, saj imajo priznano DN za največ 6 mesecev, prav tako pa imajo stari od 30 do 49 let priznano pravico do največ 12 mesecev. Te osebe se pogosto zaposlijo že tekom prejemanja DN, med prejemniki pa ostajajo zlasti starejši.

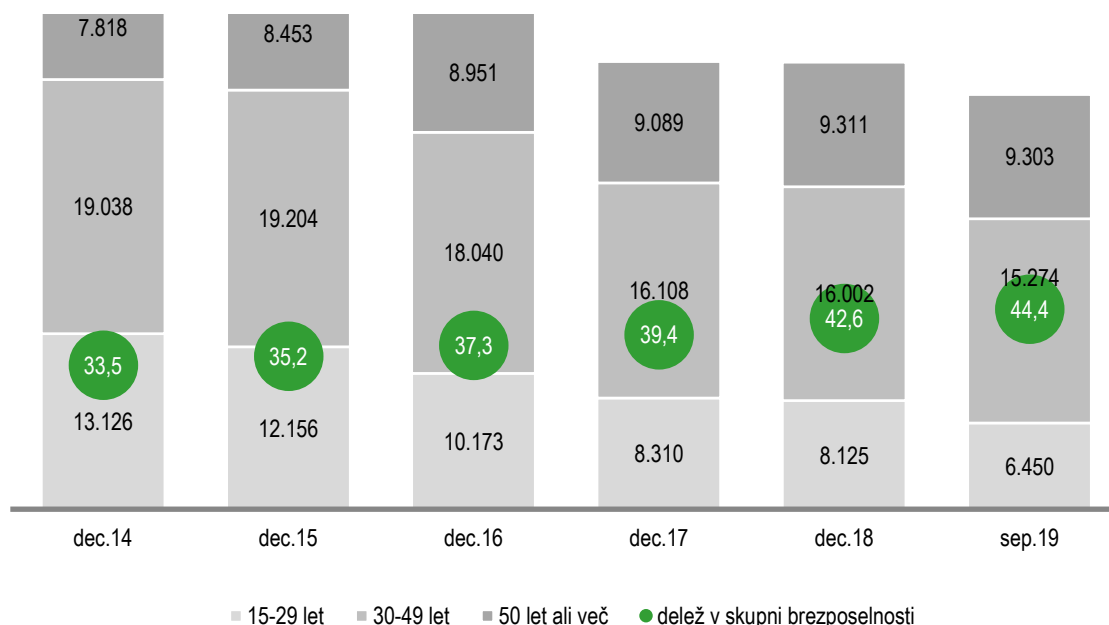
Zaskrbljujoče je zlasti število prejemnikov, ki so upravičeni do prejemanja DN še eno leto in več. Večinoma so to starejši, dolgotrajno brezposelni, ki imajo večje težave pri iskanju zaposlitve, zato pogosto izkoristijo večino ali vso priznano pravico. Zlasti osebe, stare 60 let in več, ki bodo v doglednem času izpolnile pogoje za upokožitev, se bodo verjetno s tem razlogom odjavile iz evidence brezposelnih.

Slika: Prejemniki DN po starosti in času preostale pravice, avgust 2019

V primeru, da brezposelna oseba ni upravičena do DN oz. se ji je pravica že iztekla, ima pa prenizke dohodke za življenje, lahko pri Centru za socialno delo zaprosi za denarno socialno pomoč (v nadaljevanju DSP). Število prejemnikov DSP presega število upravičencev denarnega nadomestila.

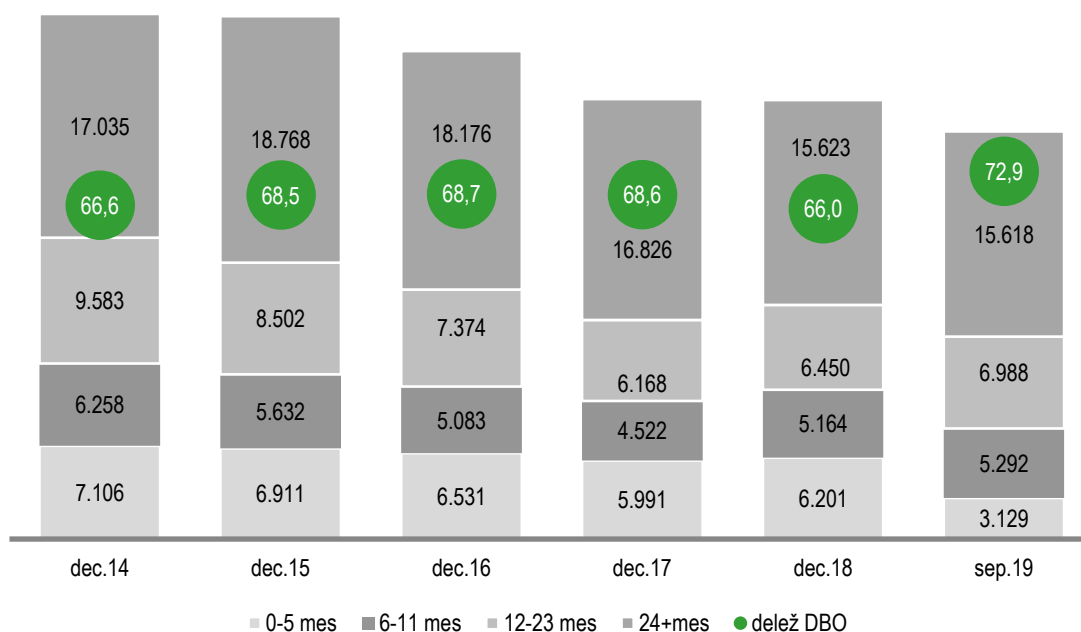
Slika: Upravičenci do DSP po starosti

Število prejemnikov DSP v zadnjih letih upada, vendar se znižuje počasneje, kot skupna brezposelnost, zaradi česar delež te skupine narašča. Od leta 2013 ta delež narašča, konec leta 2014 je bil 33,5 %, do septembra letos pa je narasel na 44,4 %. Konec septembra letos je DSP prejelo 31.027 brezposelnih oz. 7,2 % manj kot decembra lani, do konca leta pa se bo število prejemnikov še dvignilo. Ker se prejemanje DN in DSP praviloma izključuje (oseba lahko prejema DN, če kljub prejemanju le-tega, nima dovolj sredstev za preživljanje), na spremembe v številu prejemnikov DSP zlasti vpliva prijavljanje tistih brezposelnih, ki niso upravičeni do prejemanja DN. Ker sezonsko v oktobru močno poraste priliv mladih po končanem študijskem letu, le-ti pogosto pridobijo DSP in število posledično poraste; lani je v novembru število prejemnikov DSP glede na oktober poraslo za 25,3 %. Največji delež prejemnikov DSP tako predstavljajo mlajše osebe. V septembru letos je bilo med mladimi, v starosti od 15 do 19 let kar 58,7 % prejemnikov DSP, največjo skupino prejemnikov DSP pa predstavljajo stari od 30 do 49 let, delež teh je skoraj polovica.

Zaskrbljujoča je struktura prejemnikov DSP po trajanju brezposelnosti. Ker večina novoprijavljenih iskalcev ponovne zaposlitve prejema DN, je delež brezposelnih, ki prejema DSP in so brezposelni manj kot eno leto, dokaj nizek. Septembra letos so prijavljeni manj kot 6 mesecev predstavljali 10,1 % vseh prejemnikov DSP, dolgotrajno brezposelni pa kar 72,9 %, od tega izredno dolgotrajno brezposelni več kot polovico (50,3 %). Ker so to osebe, ki imajo izrazite težave pri uspešnem iskanju zaposlitve, je večja verjetnost, da bodo ostale v dolgotrajni brezposelnosti in bodo odvisne od denarne socialne pomoči.

Slika: Upravičenci do DSP po trajanju brezposelnosti

Obseg brezposelnosti vpliva tudi na število prejemnikov denarnega nadomestila in denarne socialne pomoči, kar povzroča velik pritisk na javne finance. Prejemnike denarnih pomoči je tako treba čim hitreje aktivirati in motivirati za zaposlitev, kar zahteva tudi večje sodelovanje ZRSZ z drugimi institucijami.

V okviru APZ se izvaja operacija Spodbude za zaposlovanje prejemnikov DN, hkrati pa se intenzivneje izvaja obravnava brezposelnih prejemnikov DSP.

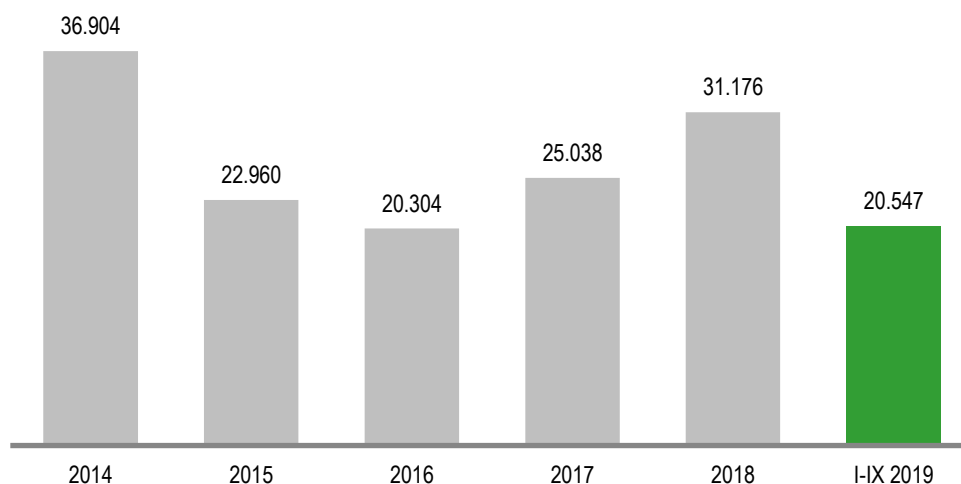
5 Aktivna politika zaposlovanja

Aktivna politika zaposlovanja (APZ) je namenjena zmanjševanju neskladij med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela. Na koriščenje programov APZ pomembno vpliva **spremenjena struktura brezposelnosti**, saj vse večji delež (brezposelnosti predstavljajo ranljive skupine (dolgotrajno brezposelni, nizko izobraženi in starejši), ki pa za vključevanje potrebujejo intenzivnejšo obravnavo in dolgotrajnejšo motivacijo.

Zavod v skladu z ZUTD izvaja različne ukrepe na trgu dela. Najpomembnejši sta zagotavljanje koriščenja storitev za trg dela, to sta vseživljenjska karierna orientacija (VKO) in posredovanje ter vključevanje v programe aktivne politike zaposlovanja (v nadaljevanju APZ).

APZ predstavlja nabor ukrepov na trgu dela, ki so namenjeni povečanju zaposlenosti in zmanjševanju brezposelnosti, večji zaposljivosti oseb na trgu dela ter povečanju konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev. Ukrepi APZ ciljno odpravljajo probleme na področju zaposlovanja in trga dela, obenem pa morajo dosegati sinergijske učinke s sistemskimi rešitvami in ukrepi drugih sektorskih politik. Zavod je v letošnjem letu izvajal štiri ukrepe APZ: *Ukrep 1: Usposabljanje in izobraževanje*, *Ukrep 3: Spodbude za zaposlovanje*, *Ukrep 4: Kreiranje delovnih mest* in *Ukrep 5: Spodbujanje samozaposlovanja*; pri izvedbi programov APZ pa se je povezoval tudi z drugimi izvajalci.

Slika: Vključitve v programe APZ

Število brezposelnih, vključenih v ukrepe APZ, je odvisno od razpoložljivih sredstev in vsebine programov, kot so ti predvideni v Programu APZ, ki ga sprejme Vlada RS na predlog MDDSZ. Vključevanje brezposelnih oseb iz ciljnih skupin v ukrepe APZ vpliva na širitev obsega njihovih znanj, veščin in kompetenc, k dvigu njihove zaposljivosti ter izboljšanju možnosti zaposlitve. Posebna pozornost je namenjena vključevanju dolgotrajno brezposelnih oseb, (dolgotrajno brezposelnih) mladih, starejših in nizko izobraženih. Ranljive skupine, ki predstavljajo že dve tretjini vseh brezposelnih, zaradi večjih težav pri (re)integraciji na trg dela tudi težje vstopajo v programe APZ in je za njihovo zaposlitev obenem težje motivirati delodajalce, kar bo zahtevalo nadaljnje še bolj intenzivno delo tako svetovalcev kot tudi pisarn za delodajalce.

V skladu z opredelitvami Kataloga APZ 2015 Zavod tudi letos v obstoječe programe vključuje brezposelne osebe, druge iskalce zaposlitve, iskalce zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena,

zaposlene ter delodajalce, prednostno pa osebe, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti ali socialno varstvene prejemke, osebe iz ranljivih skupin na trgu dela ter brezposelne osebe, ki še niso bile vključene v noben ukrep APZ. Brezposelne osebe oz. iskalci zaposlitve se v programe oz. posamezne aktivnosti vključujejo na podlagi zaposlitvenega načrta ter akta o vključitvi, v času vključenosti pa jim pripadajo denarni prejemki in stroški, kot so opredeljeni v Pravilniku o izvajanju ukrepov APZ ter Katalogu APZ. Evalvacija učinkov ključnih programov zaposlovanja v Sloveniji potrjuje pozitiven doprinos ukrepov APZ za izide na trgu dela, pozitiven vpliv na verjetnost zaposlitve in njihovo stroškovno učinkovitost. V Poslovnem načrtu Zavoda RS za zaposlovanje za leto 2019 je bil na področju APZ določen cilj, da se v programe APZ letos vključi skupno 29.071 brezposelnih oseb.

V ukrepe APZ je bilo v letu 2019 (januar – september) vključenih 20.547 brezposelnih oseb. Podpore pri (re)integraciji na trg dela so bile deležne posebej ogrožene skupine brezposelnih, med njimi v največjem deležu dolgotrajno brezposelne osebe (33,6 % vključitev), poleg njih pa tudi mlade brezposelne osebe - 15 do 29 let (25,8 % vključitev), starejše - 50 let ali več (prav tako 30,6 % vključitev) in nižje izobraženi (28,1 % vključitev). Glede na strukturo razpoložljivih programov je bila slaba polovica vključitev v programe ukrepov usposabljanje in izobraževanje (44,9 %), 38,0 % v spodbude za zaposlitev, 15,7 % v programe ukrepa kreiranje novih delovnih mest, le 1,5 % pa v ukrepe programa Spodbujanje samozaposlovanja.

Pri pripravi programov aktivne politike zaposlovanja bo še naprej ključno prioriteto vključevanje ranljivih skupin, ki bodo zagotavljali trajnostno aktivacijo brezposelnih oseb.

Smernice za izvajanje ukrepov APZ za obdobje 2016–2020 predvidevajo naslednje usmeritve:

- zmanjšanje števila dolgotrajno brezposelnih med vsemi brezposelnimi s spodbujanjem in motiviranjem te skupine oseb k aktivnosti in čimprejšnji vključitvi na trg dela;
- dvig zaposljivosti in zaposlenosti predvsem mladih, starejših in nizko izobraženih s ciljno usmerjenimi ukrepi za aktivacijo;
- z namenom odprave strukturne brezposelnosti okrepiti ukrepe usposabljanja in izobraževanja aktivnega prebivalstva (brezposelni, zaposleni in drugi iskalci zaposlitve) ter jim zagotoviti kompetence, znanja in spretnosti glede na potrebe trga dela.

Zaključek

Napovedi različnih slovenskih in mednarodnih institucij ostajajo **pozitivne**. Gospodarska rast se sicer upočasnjuje, a še vedno ostaja visoka. Za letos so napovedi realne rasti BDP gibljejo med 2,8 % in 3,4 %, podobne so napovedi za leto 2020.

Rast zaposlenosti v Sloveniji letos še vedno ostaja visoka (zabeležili smo najvišjo raven doslej), **v prihajajočem obdobju pa se bo začela postopoma umirjati** zaradi nižje rasti gospodarske aktivnosti in demografskih gibanj. UMAR tako v letošnjem letu napoveduje povečanje zaposlenosti za 2,5 %, v letu 2020 za 1,4 % in v letu 2021 za 0,8 %. Napovedi Evropske komisije so nekoliko nižje, in sicer predvidevajo rast zaposlenosti za 2,3 % v letošnjem letu in za 2,1 % v prihodnjem letu.

Po napovedih UMAR-ja se bo znižala tudi registrirana brezposelnost, in sicer naj bi se povprečno število registriranih brezposelnih oseb v letošnjem letu gibalo okoli 74,1 tisoč, v letu 2020 okoli 70,8 tisoč in v letu 2021 okoli 67,6 tisoč registriranih brezposelnih oseb. Posledično se bosta do leta 2021 znižali tudi stopnja registrirane brezposelnosti, in sicer na 6,9 % ter stopnja anketne brezposelnosti na 3,8 %.

Ugodna gospodarska gibanja izboljšujejo razmere na trgu dela, vendar kljub temu vse večje deleže med brezposelnimi osebami predstavljajo ranljive skupine – **največji izziv predstavljajo brezposelnost starejših, brezposelnost nizko izobraženih, dolgotrajna brezposelnost in brezposelnost mladih**. Pogosto brezposelne na trgu dela ovirajo tudi kombinacije različnih omejitev. V prihodnjem obdobju lahko na trgu dela v Sloveniji pričakujemo velik primanjkljaj delovne sile predvsem zaradi strukturnih neskladij in demografskih sprememb. Zato je ključno, da se v čim večji meri uskladi ponudbo in povpraševanje na trgu dela oz. se v delovno aktivnost vključi tudi ranljive skupine na trgu dela.

Registrirana brezposelnost, 69.834 sep.2019

Nizko izobraženi	Starejši	Dolgotrajno brezposelni	Mladi
			
22.051 / 31,6 %	28.608 / 41,0 %	37.920 / 54,3 %	12.382 / 17,7 %

Strukturna neskladja na trgu dela se bodo še naprej krepila in omejevala rast zaposlovanja, delodajalci pa jih bodo reševali predvsem z zaposlovanjem tujih delavcev. Zlasti pri delovnih mestih, kjer se zahteva srednja poklicna izobrazba, bodo primanjkljaji visoki, saj trg dela zapuščajo osebe z ustreznimi kompetencami, ni pa priliva mladih, ki bi zapolnili ta delovna mesta. **K zmanjševanju strukturnih neskladij lahko bistveno prispeva Aktivna politika zaposlovanja**. Ukrepi APZ morajo upoštevati specifične posameznih regij, inovativne pristope in dolgoročnejšo naravnost programov, ki bodo zagotavljali trajnostno aktivacijo brezposelnih oseb.

Viri

- Banka Slovenije (2019): *Napoved makroekonomskih gibanj v Sloveniji – junij 2019*. URL: https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/gdgjfxohcffggib_napovedi-makroekonomskih-gibanj-v-sloveniji-junij-2019.pdf (21. oktober 2019).
- EURES – Evropski portal za zaposlitveno mobilnost (2019): *Podatki o trgu delovne sile*. URL: <https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=2815&Imi=Y&acro=Imi&lang=sl&r3,2ecordLang=sl&parentId=&countryId=SI®ionId=SI0&nuts2Code=%20&nuts3Code=null&mode=shortages®ionName=Nacionalna%20Raven> (21. oktober 2019).
- European Centre for the Development of Vocational Training (2018): *Slovenia: Skills forecasts 2018*. URL: https://www.cedefop.europa.eu/files/cedefop_skills_forecast_2018_-_slovenia.pdf (17. oktober 2019).
- European Commission (2019): *Summer 2019 Economic Forecast*. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip108_en.pdf (17. oktober 2019).
- --- (2019a): Council recommendation on the 2019 National Reform Programme of Slovenia and delivering a Council opinion on the 2019 Stability Programme of Slovenia. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0524&from=EN> (4. November 2019).
- International Monetary Fund (2019): *World Economic Outlook*. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2019/10/01/world-economic-outlook-october-2019> (21. oktober 2019).
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2015): *Smernice za izvajanje ukrepov Aktivne politike zaposlovanja 2016–2020*. Ljubljana: MDDSZ.
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2016): *Jamstvo za mlade. Izvedbeni načrt*. Ljubljana: MDDSZ. URL: <https://www.gov.si teme/ranljive-skupine-na-trgu-dela/> (17. oktober 2019)
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2019): *Slovenia Economic Snapshot*. URL: <http://www.oecd.org/economy/slovenia-economic-snapshot/> (22. oktober 2019).
- Urad za makroekonomske analize in razvoj (2019): *Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2019*. URL: http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/pomlad/pomladanska_2019/pPN_2019.pdf (7. november 2019)
- Urad za makroekonomske analize in razvoj (2019): *Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2019*. URL: http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/jesen/2019/JNGG_2019-objava.pdf (21. oktober 2019).
- Zavod RS za zaposlovanje (2016): *Strategija dela z DBO*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.
- Zavod RS za zaposlovanje (2019): *Poslovni načrt ZRSZ 2019*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.
- Zavod RS za zaposlovanje (2019): *Napovednik zaposlovanja 2019/1*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. URL: https://www.ess.gov.si/_files/12351/Analiza_napovednik_zaposlovanja_pomlad_2019.pdf (17. oktober 2019)

Priloge

Tabela 1: Brezposelnost po območni službi prijave

Leto/obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
2014	120.109	12.602	8.044	8.336	33.049	15.985	9.004	5.570	6.678	4.188	4.667	4.442	7.544
2015	112.726	11.899	7.391	7.534	31.564	15.054	9.137	5.050	6.053	3.846	4.306	4.067	6.826
2016	103.152	11.301	6.821	6.749	29.248	13.721	8.218	4.282	5.324	3.456	4.085	3.662	6.286
2017	88.648	9.743	5.876	5.763	25.460	12.041	7.201	3.573	4.185	3.179	3.446	2.904	5.278
2018	78.474	8.511	5.207	5.024	22.794	10.705	6.266	3.110	3.788	2.781	3.137	2.421	4.731
I-IX 2019	74.448	8.206	4.978	4.785	21.559	10.307	5.871	2.872	3.458	2.612	2.979	2.283	4.538

indeks													
Ø 2017/ Ø 2016	85,9	86,2	86,2	85,4	87,0	87,8	87,6	83,4	78,6	92,0	84,4	79,3	84,0
Ø 2018/ Ø 2017	88,5	87,4	88,6	87,2	89,5	88,9	87,0	87,0	90,5	87,5	91,0	83,4	89,6
Ø I-IX 19/Ø I-IX 18	94,3	95,7	95,8	94,7	94,0	95,6	92,7	92,0	90,3	93,5	95,2	93,4	94,9

stopnja registrirane brezposelnosti (vir: SURS, od 1. 1. 2017 ZRSZ)													
2014	13,1	14,1	12,1	9,5	12,0	15,5	18,4	11,2	13,1	11,4	14,5	15,9	13,2
2015	12,3	13,4	11,1	8,6	11,4	14,7	18,9	10,3	12,0	10,6	13,5	14,7	12,2
2016	11,2	12,6	10,2	7,6	10,4	13,5	17,4	8,7	10,6	9,7	12,8	13,4	11,1
2017	9,5	10,7	8,7	6,4	8,9	11,8	15,2	7,1	8,2	8,9	10,6	10,7	9,2
2018	8,2	9,2	7,6	5,4	7,8	10,4	13,2	6,0	7,2	7,6	9,5	8,8	8,2
I-VIII 2019	7,8	8,7	7,2	5,1	7,3	9,9	12,5	5,6	6,6	7,0	8,9	8,3	7,8

Tabela 2: Priliv v registrirano brezposelnost po območni službi prijave

Leto/obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
2014	102.556	9.886	7.399	9.155	24.963	15.056	8.199	4.449	4.688	4.955	3.445	3.214	7.147
2015	97.211	9.839	7.092	8.765	23.164	14.234	7.563	4.331	4.448	4.776	3.462	3.078	6.459
2016	89.970	9.250	6.658	7.712	21.628	13.529	6.698	3.872	3.966	4.564	3.281	2.773	6.039
2017	82.379	8.649	6.123	6.962	20.476	11.718	6.284	3.655	3.366	4.257	2.792	2.433	5.664
2018	76.578	8.002	5.855	6.572	19.111	11.184	5.633	3.304	3.168	3.623	2.766	2.306	5.054
I-IX 2019	51.380	5.366	3.927	4.280	13.098	7.395	3.845	2.149	2.191	2.332	1.623	1.563	3.611
indeks													
2017/2016	91,6	93,5	92,0	90,3	94,7	86,6	93,8	94,4	84,9	93,3	85,1	87,7	93,8
2018/2017	93,0	92,5	95,6	94,4	93,3	95,4	89,6	90,4	94,1	85,1	99,1	94,8	89,2
I-IX 19/I-IX 18	95,9	95,2	97,1	97,5	96,9	93,4	102,9	91,6	96,5	89,9	87,4	93,4	100,8
razlog prijave I-IX 2019													
iskalec prve zaposlitve	4.884	489	357	378	1.368	674	307	204	317	179	199	148	264
iztek zaposlitve za dol. čas	29.733	3.341	2.166	2.397	6.677	4.675	2.302	1.234	1.153	1.605	985	948	2.250
stečaj delodajalca	776	49	45	67	134	113	252	19	19	14	13	12	39
trajno presežni delavci	6.701	581	572	628	2.011	877	406	299	272	226	150	176	503
drugi razlogi	9.286	906	787	810	2.908	1.056	578	393	430	308	276	279	555
struktura priliva I-IX 2019													
iskalec prve zaposlitve	9,5	9,1	9,1	8,8	10,4	9,1	8,0	9,5	14,5	7,7	12,3	9,5	7,3
iztek zaposlitve za dol. čas	57,9	62,3	55,2	56,0	51,0	63,2	59,9	57,4	52,6	68,8	60,7	60,7	62,3
stečaj delodajalca	1,5	0,9	1,1	1,6	1,0	1,5	6,6	0,9	0,9	0,6	0,8	0,8	1,1
trajno presežni delavci	13,0	10,8	14,6	14,7	15,4	11,9	10,6	13,9	12,4	9,7	9,2	11,3	13,9
drugi razlogi	18,1	16,9	20,0	18,9	22,2	14,3	15,0	18,3	19,6	13,2	17,0	17,9	15,4
indeks I-IX 19/ I-IX 18													
iskalec prve zaposlitve	83,6	91,7	91,3	87,7	80,0	82,9	76,4	88,3	84,5	82,9	84,7	77,1	83,5
iztek zaposlitve za dol. čas	93,5	94,8	94,3	95,8	95,0	92,7	97,9	88,1	92,6	84,9	84,3	91,1	98,0
stečaj delodajalca	141,3	100,0	75,0	148,9	86,5	161,4	700,0	67,9	105,6	56,0	92,9	85,7	111,4
trajno presežni delavci	107,9	95,2	120,7	114,2	109,4	100,1	110,3	101,0	112,4	116,5	100,0	104,8	113,5
drugi razlogi	101,2	98,5	95,9	93,8	104,3	94,6	99,7	100,8	110,0	114,9	95,5	108,1	112,8

Tabela 3: Odliv iz registrirane brezposelnosti po območni službi prijave

Leto/obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
2014	107.113	10.434	7.821	9.905	25.604	15.444	7.593	4.975	5.479	5.207	3.840	3.403	7.408
2015	103.593	10.060	7.473	9.377	24.405	15.558	8.041	4.789	4.653	5.176	3.587	3.264	7.210
2016	103.431	10.543	7.493	8.730	25.076	14.741	7.886	4.863	5.122	4.927	3.749	3.402	6.899
2017	96.934	10.326	7.202	7.964	24.158	13.961	7.356	4.125	4.229	4.595	3.417	3.124	6.477
2018	83.104	8.727	6.072	6.961	21.079	11.697	6.432	3.677	3.533	3.945	2.893	2.606	5.482
I-IX 2019	60.080	6.127	4.757	5.001	15.108	8.732	4.755	2.554	2.483	2.752	2.072	1.742	3.997
indeks													
2017/2016	93,7	97,9	96,1	91,2	96,3	94,7	93,3	84,8	82,6	93,3	91,1	91,8	93,9
2018/2017	85,7	84,5	84,3	87,4	87,3	83,8	87,4	89,1	83,5	85,9	84,7	83,4	84,6
I-IX 19/I-IX 18	92,6	90,6	99,2	92,8	93,1	95,0	91,1	89,6	92,8	87,0	90,2	86,6	93,6
razlog odjave I-IX 2019													
Zaposlitev oz. samozaposlitev	44.530	4.547	3.474	3.658	11.263	6.668	3.657	1.821	1.606	2.151	1.560	1.207	2.918
Prehod v neaktivnost*	6.084	649	372	550	1.453	832	552	248	339	231	222	230	406
Kršitev obveznosti	2.680	272	203	190	689	441	149	93	188	87	73	97	198
Prehod v druge evidence	977	153	71	53	267	80	1	82	123	20	69	16	42
Drugi razlogi	5.809	506	637	550	1.436	711	396	310	227	263	148	192	433
struktura priliva I-IX 2019													
Zaposlitev oz. samozaposlitev	74,1	74,2	73,0	73,1	74,5	76,4	76,9	71,3	64,7	78,2	75,3	69,3	73,0
Prehod v neaktivnost*	10,1	10,6	7,8	11,0	9,6	9,5	11,6	9,7	13,7	8,4	10,7	13,2	10,2
Kršitev obveznosti	4,5	4,4	4,3	3,8	4,6	5,1	3,1	3,6	7,6	3,2	3,5	5,6	5,0
Prehod v druge evidence	1,6	2,5	1,5	1,1	1,8	0,9	0,0	3,2	5,0	0,7	3,3	0,9	1,1
Drugi razlogi	9,7	8,3	13,4	11,0	9,5	8,1	8,3	12,1	9,1	9,6	7,1	11,0	10,8
indeks I-IX 19/ I-IX 18													
Zaposlitev oz. samozaposlitev	90,7	88,3	98,4	91,4	91,7	93,6	88,1	85,9	90,1	86,0	90,8	81,9	89,0
Prehod v neaktivnost*	86,7	88,1	83,2	84,4	80,7	89,5	91,2	87,3	81,1	81,9	86,0	101,3	107,1
Kršitev obveznosti	133,8	124,8	120,1	115,2	152,4	141,8	124,2	106,9	128,8	114,5	84,9	161,7	175,2
Prehod v druge evidence	116,2	128,6	165,1	110,4	100,0	98,8	-	227,8	128,1	54,1	113,1	55,2	175,0
Drugi razlogi	98,8	93,2	105,1	106,0	100,6	95,2	115,5	95,1	97,4	98,5	85,5	86,5	91,4

* Sprememba ZUTD je spremenila evidence, ki jih vodi Zavod, ter pogoje, po katerih se osebe prenašajo v te evidence.

Tabela 4: Dolgotrajna brezposelnost po območni službi prijave

Obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
dec. 2014	60.085	6.547	3.596	3.338	17.487	7.891	4.740	2.738	3.689	1.741	2.550	2.349	3.419
dec. 2015	58.178	6.402	3.482	3.154	17.572	7.240	5.142	2.393	3.491	1.483	2.423	2.167	3.229
dec. 2016	51.916	5.910	3.129	2.783	15.875	6.586	4.532	1.899	2.894	1.310	2.260	1.911	2.827
dec. 2017	43.329	4.884	2.592	2.256	13.317	5.553	3.942	1.574	2.296	1.204	1.957	1.403	2.351
dec. 2018	38.991	4.299	2.387	1.862	12.055	5.105	3.490	1.419	2.043	1.174	1.781	1.164	2.212
sep. 2019	37.920	4.302	2.347	1.803	11.634	5.052	3.269	1.339	1.948	1.153	1.767	1.146	2.160

delež DBO v skupni brezposelnosti, v %

dec. 2014	50,3	52,5	45,4	40,3	53,5	49,3	48,1	50,8	58,5	41,1	55,4	55,7	45,5
dec. 2015	51,5	52,3	46,3	41,2	55,7	49,3	54,8	48,6	57,5	38,7	54,0	54,4	48,0
dec. 2016	52,1	54,1	46,9	42,1	56,4	48,7	55,2	48,5	59,1	37,9	56,2	56,8	48,2
dec. 2017	50,9	52,9	46,5	40,3	54,3	49,3	55,2	45,7	56,8	38,6	57,4	52,8	46,6
dec. 2018	49,6	50,6	44,6	36,0	53,4	47,4	54,9	46,1	55,5	41,7	54,1	49,5	48,0
sep. 2019	54,3	55,6	51,8	40,4	56,6	53,4	59,9	50,2	57,8	48,1	62,2	53,1	51,3

DBO po starosti, sep. 2019

15-29 let	4.059	383	172	143	1.284	637	360	120	275	156	221	97	211
30-39 let	7.048	725	334	303	2.511	1.036	463	206	387	186	258	234	405
40-49 let	7.942	948	476	328	2.520	1.104	598	263	412	226	332	274	461
50-54 let	5.323	705	326	217	1.459	681	551	180	232	208	288	164	312
55 let ali več	13.548	1.541	1.039	812	3.860	1.594	1.297	570	642	377	668	377	771

DBO po izobrazbi, sep. 2019

osnovna šola ali manj	13.393	1.390	839	596	3.793	1.503	1.538	486	1.091	349	767	443	598
nižje, srednje poklicno izobraževanje	10.740	1.394	711	471	2.917	1.435	961	374	457	361	578	353	728
srednje tehniško, strokovno, splošno izobr.	8.672	971	515	460	2.983	1.307	486	286	271	320	294	220	559
visokošolsko izobraževanje 1.-3. stopnje	5.115	547	282	276	1.941	807	284	193	129	123	128	130	275

DBO po spolu, sep. 2019

Moški	19.294	2.040	1.263	969	6.272	2.401	1.577	687	1.036	539	925	588	997
Ženske	18.626	2.262	1.084	834	5.362	2.651	1.692	652	912	614	842	558	1.163

Tabela 5: Brezposelni, stari 50 let ali več, po območni službi prijave

Obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
dec. 2014	36.738	3.656	2.666	2.810	9.550	4.992	3.443	1.717	2.019	1.239	1.445	1.185	2.016
dec. 2015	37.190	4.035	2.741	2.808	9.817	4.804	3.493	1.701	1.981	1.136	1.463	1.243	1.968
dec. 2016	35.714	3.982	2.619	2.768	9.543	4.470	3.304	1.548	1.761	1.077	1.544	1.186	1.912
dec. 2017	33.229	3.657	2.363	2.524	9.058	4.045	3.130	1.436	1.598	1.132	1.419	1.009	1.858
dec. 2018	30.502	3.480	2.241	2.180	8.217	3.814	2.853	1.271	1.436	1.009	1.352	897	1.752
sep. 2019	28.608	3.305	2.037	1.949	7.909	3.570	2.599	1.174	1.310	962	1.255	832	1.706

delež starejših v skupni brezposelnosti, v %													
dec. 2014	30,8	29,3	33,7	33,9	29,2	31,2	34,9	31,9	32,0	29,3	31,4	28,1	26,8
dec. 2015	32,9	32,9	36,4	36,7	31,1	32,7	37,2	34,6	32,6	29,7	32,6	31,2	29,2
dec. 2016	35,9	36,5	39,2	41,9	33,9	33,1	40,2	39,5	36,0	31,2	38,4	35,3	32,6
dec. 2017	39,1	39,6	42,4	45,1	36,9	35,9	43,8	41,7	39,6	36,2	41,6	38,0	36,9
dec. 2018	38,8	41,0	41,8	42,2	36,4	35,4	44,9	41,3	39,0	35,9	41,0	38,2	38,0
sep. 2019	41,0	42,7	44,9	43,7	38,5	37,8	47,6	44,0	38,8	40,1	44,2	38,6	40,5

starejši po starosti, sep. 2019													
50-54 let	8.064	985	544	427	2.190	1.052	834	291	345	320	375	245	456
55-59 let	12.743	1.548	841	965	3.351	1.523	1.046	552	669	407	587	390	864
60 let ali več	7.801	772	652	557	2.368	995	719	331	296	235	293	197	386

starejši po trajanju brezposelnosti, sep. 2019													
0-5 mesecev	5.028	538	338	466	1.376	621	415	217	239	189	151	145	333
6-11 mesecev	4.709	521	334	454	1.214	674	336	207	197	188	148	146	290
12 mesecev ali več	18.871	2.246	1.365	1.029	5.319	2.275	1.848	750	874	585	956	541	1.083

starejši po izobrazbi, sep. 2019													
osnovna šola ali manj	9.242	1.116	659	591	2.260	930	1.171	428	485	306	473	321	502
nižje, srednje poklicno izobraževanje	9.203	1.126	629	547	2.381	1.190	833	343	450	354	463	266	621
srednje tehniško, strokovno, splošno izobr.	6.611	732	490	513	2.007	911	424	240	265	227	231	165	406
visokošolsko izobraževanje 1.-3. stopnje	3.552	331	259	298	1.261	539	171	163	110	75	88	80	177

starejši po spolu, sep. 2019													
moški	15.439	1.719	1.140	1.025	4.514	1.872	1.307	658	751	505	677	431	840
ženske	13.169	1.586	897	924	3.395	1.698	1.292	516	559	457	578	401	866

Tabela 6: Brezposelni, stari 15–29 let, po območni službi prijave

Obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
dec. 2014	30.151	3.219	1.731	2.059	8.063	3.903	2.321	1.275	1.620	1.255	1.143	1.220	2.342
dec. 2015	26.938	2.891	1.468	1.720	7.179	3.528	2.167	1.051	1.610	1.143	1.130	1.071	1.980
dec. 2016	21.530	2.278	1.158	1.298	5.783	3.143	1.790	743	1.187	992	867	769	1.522
dec. 2017	16.968	1.771	859	1.027	4.647	2.506	1.408	637	919	807	699	550	1.138
dec. 2018	15.924	1.637	893	982	4.373	2.458	1.301	560	799	728	709	488	996
sep. 2019	12.382	1.286	640	771	3.468	1.868	958	427	690	541	542	404	787

delež mladih v skupni brezposelnosti, v %

dec. 2014	25,2	25,8	21,9	24,8	24,7	24,4	23,5	23,7	25,7	29,6	24,8	29,0	31,1
dec. 2015	23,8	23,6	19,5	22,5	22,8	24,0	23,1	21,4	26,5	29,9	25,2	26,9	29,4
dec. 2016	21,6	20,9	17,4	19,6	20,5	23,2	21,8	19,0	24,3	28,7	21,6	22,9	26,0
dec. 2017	19,9	19,2	15,4	18,4	18,9	22,2	19,7	18,5	22,8	25,8	20,5	20,7	22,6
dec. 2018	20,3	19,3	16,7	19,0	19,4	22,8	20,5	18,2	21,7	25,9	21,5	20,8	21,6
sep. 2019	17,7	16,6	14,1	17,3	16,9	19,8	17,6	16,0	20,5	22,6	19,1	18,7	18,7

mladi po starosti, sep. 2019

15-19 let	1.178	116	59	80	253	162	124	28	135	44	86	34	57
20-24 let	4.191	447	212	280	1.037	642	372	127	227	200	194	143	310
25-29 let	7.013	723	369	411	2.178	1.064	462	272	328	297	262	227	420

mladi po trajanju brezposelnosti, sep. 2019

0-5 mesecev	5.537	600	329	471	1.416	765	358	214	288	263	221	219	393
6-11 mesecev	2.786	303	139	157	768	466	240	93	127	122	100	88	183
12 mesecev ali več	4.059	383	172	143	1.284	637	360	120	275	156	221	97	211

mladi po izobrazbi, sep. 2019

osnovna šola ali manj	4.440	360	265	271	1.239	612	384	167	436	111	241	151	203
nižje, srednje poklicno izobraževanje	2.187	296	119	154	512	368	163	57	63	111	98	84	162
srednje tehniško, strokovno, splošno izobr.	3.645	408	173	225	1.065	572	263	118	114	202	142	106	257
visokošolsko izobraževanje 1.-3. stopnje	2.110	222	83	121	652	316	148	85	77	117	61	63	165

mladi po spolu, sep. 2019

moški	5.747	525	303	405	1.712	848	422	205	300	232	249	204	342
ženske	6.635	761	337	366	1.756	1.020	536	222	390	309	293	200	445

Tabela 7: Brezposelni, nizko izobraženi (1+2 raven), po območni službi prijave

Obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
dec. 2014	34.402	3.468	2.324	2.384	8.627	4.240	3.610	1.662	2.448	945	1.429	1.366	1.899
dec. 2015	32.998	3.526	2.262	2.274	8.449	3.835	3.483	1.484	2.443	820	1.440	1.290	1.692
dec. 2016	30.117	3.229	2.074	2.035	7.761	3.642	3.130	1.224	2.135	799	1.348	1.157	1.583
dec. 2017	26.399	2.752	1.781	1.814	6.918	3.047	2.782	1.131	1.865	778	1.265	886	1.380
dec. 2018	25.104	2.623	1.768	1.697	6.556	3.078	2.554	1.008	1.759	705	1.269	801	1.286
sep. 2019	22.051	2.302	1.469	1.335	6.062	2.628	2.200	886	1.633	611	1.066	753	1.106

delež BO brez izobrazbe v skupni brezposelnosti, v %

dec. 2014	28,8	27,8	29,3	28,8	26,4	26,5	36,6	30,9	38,9	22,3	31,1	32,4	25,3
dec. 2015	29,2	28,8	30,1	29,7	26,8	26,1	37,1	30,2	40,2	21,4	32,1	32,4	25,1
dec. 2016	30,2	29,6	31,1	30,8	27,6	26,9	38,1	31,3	43,6	23,1	33,5	34,4	27,0
dec. 2017	31,0	29,8	31,9	32,4	28,2	27,0	38,9	32,8	46,2	24,9	37,1	33,3	27,4
dec. 2018	32,0	30,9	33,0	32,8	29,1	28,6	40,2	32,7	47,7	25,1	38,5	34,1	27,9
sep. 2019	31,6	29,8	32,4	29,9	29,5	27,8	40,3	33,2	48,4	25,5	37,5	34,9	26,3

BO brez izobrazbe po starosti, sep. 2019

15-29 let	5.586	432	304	303	1.610	729	508	189	663	128	300	179	241
30-39 let	4.568	452	302	262	1.412	595	372	173	362	85	201	157	195
40-49 let	5.371	650	399	278	1.433	600	620	209	280	149	288	183	282
50-54 let	2.921	349	197	191	752	299	371	151	126	112	121	107	145
55 let ali več	3.605	419	267	301	855	405	329	164	202	137	156	127	243

BO brez izobrazbe po trajanju brezposelnosti, sep. 2019

0-5 mesecev	5.298	511	389	455	1.404	694	405	248	363	162	175	179	313
6-11 mesecev	3.360	401	241	284	865	431	257	152	179	100	124	131	195
12 mesecev ali več	13.393	1.390	839	596	3.793	1.503	1.538	486	1.091	349	767	443	598

BO brez izobrazbe po spolu, sep. 2019

moški	11.635	1.151	742	714	3.405	1.384	1.106	492	820	312	570	413	526
ženske	10.416	1.151	727	621	2.657	1.244	1.094	394	813	299	496	340	580

Tabela 8: Prejemniki denarnega nadomestila po območni službi prijave

Obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
dec.14	25.452	2.385	1.939	2.545	5.947	3.212	2.548	1.122	1.268	1.100	963	720	1.703
dec.15	25.342	2.698	1.973	2.577	6.103	3.196	2.128	1.203	1.210	963	934	707	1.650
dec.16	23.820	2.552	1.891	2.472	5.800	3.273	1.772	1.087	971	955	867	610	1.570
dec.17	22.207	2.355	1.674	2.150	5.731	2.844	1.639	1.007	872	985	752	566	1.632
dec.18	20.457	2.204	1.646	2.042	5.152	2.689	1.441	946	887	788	782	524	1.356
avg.19	18.390	1.986	1.282	1.759	4.981	2.351	1.157	851	897	675	583	554	1.314

delež prejemnikov DN v skupni brezposelnosti, v %

dec.14	21,3	19,1	24,5	30,7	18,2	20,1	25,8	20,8	20,1	26,0	20,9	17,1	22,6
dec.15	22,4	22,0	26,2	33,7	19,3	21,8	22,7	24,5	19,9	25,2	20,8	17,7	24,5
dec.16	23,9	23,4	28,3	37,4	20,6	24,2	21,6	27,8	19,8	27,6	21,6	18,1	26,8
dec.17	26,1	25,5	30,0	38,4	23,4	25,2	22,9	29,2	21,6	31,5	22,0	21,3	32,4
dec.18	26,0	26,0	30,7	39,5	22,8	25,0	22,7	30,7	24,1	28,0	23,7	22,3	29,4
avg.19	25,7	25,1	27,7	38,5	23,8	23,9	20,7	30,9	26,1	27,5	20,3	25,0	30,1

prejemniki DN po starosti, avg. 2019

15-29 let	1.976	200	128	168	541	233	102	100	95	97	76	76	160
30-39 let	3.094	317	237	264	860	414	161	162	144	128	102	84	221
40-49 let	2.469	244	186	247	697	334	193	102	87	80	63	68	168
50-54 let	1.478	139	112	104	423	193	173	56	79	45	48	31	75
55 let ali več	9.373	1.086	619	976	2.460	1.177	528	431	492	325	294	295	690

prejemniki DN po izobrazbi, avg. 2019

osnovna šola ali manj	3.429	377	229	352	829	389	270	183	200	92	116	122	270
nižje, srednje poklicno izobraževanje	4.838	549	329	403	1.168	669	357	198	249	210	175	156	375
srednje tehniško, strokovno, splošno izobr.	5.574	625	391	557	1.565	712	301	218	267	222	167	153	396
visokošolsko izobraževanje 1.-3. stopnje	4.549	435	333	447	1.419	581	229	252	181	151	125	123	273

prejemniki DN po spolu, avg. 2019

moški	8.375	909	649	805	2.361	1.033	426	379	416	293	275	261	568
ženske	10.015	1.077	633	954	2.620	1.318	731	472	481	382	308	293	746

Tabela 9: Upravičenci do denarne socialne pomoči po območni službi prijave

Obdobje	SLO	CE	KP	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SE	TR	VE
dec.14	39.982	4.708	2.396	2.141	10.081	6.327	3.489	1.271	2.132	1.482	1.440	1.813	2.702
dec.15	39.813	4.607	2.377	2.096	10.598	6.115	3.548	1.197	2.192	1.399	1.467	1.786	2.431
dec.16	37.164	4.254	2.261	1.886	10.110	5.999	3.249	1.005	1.927	1.317	1.426	1.589	2.141
dec.17	33.507	3.789	2.044	1.619	9.138	5.447	3.120	930	1.684	1.263	1.329	1.309	1.835
dec.18	33.438	3.710	2.110	1.628	9.208	5.466	2.890	927	1.630	1.270	1.420	1.249	1.930
sep.19	31.027	3.524	1.939	1.511	8.671	5.020	2.695	847	1.546	1.145	1.288	1.112	1.729

delež upravičencev DSP v skupni brezposelnosti, v %

dec.14	33,5	37,8	30,2	25,8	30,9	39,5	35,4	23,6	33,8	35,0	31,3	43,0	35,9
dec.15	35,2	37,6	31,6	27,4	33,6	41,6	37,8	24,3	36,1	36,5	32,7	44,8	36,1
dec.16	37,3	38,9	33,9	28,5	35,9	44,4	39,6	25,7	39,4	38,1	35,5	47,2	36,5
dec.17	39,4	41,1	36,6	28,9	37,2	48,3	43,7	27,0	41,7	40,4	39,0	49,2	36,4
dec.18	42,6	43,7	39,4	31,5	40,8	50,7	45,5	30,1	44,2	45,1	43,1	53,1	41,9
sep.19	44,4	45,5	42,8	33,9	42,2	53,1	49,4	31,7	45,8	47,8	45,3	51,6	41,1

upravičenci DSP po starosti, sep. 2019

15-29 let	6.450	654	305	280	1.691	1.120	623	128	447	293	302	204	403
30-39 let	8.055	889	458	382	2.483	1.262	564	232	455	244	298	292	496
40-49 let	7.219	859	458	359	2.077	1.141	555	213	362	241	281	266	407
50-54 let	3.605	490	248	167	882	601	355	95	126	165	166	141	169
55 let ali več	5.698	632	470	323	1.538	896	598	179	156	202	241	209	254

upravičenci DSP po trajanju brezposelnosti, sep. 2019

0-5 mesecev	3.129	361	206	197	731	529	262	88	174	159	98	127	197
6-11 mesecev	5.292	639	361	327	1.261	891	470	151	232	242	193	192	333
12 mesecev ali več	22.606	2.524	1.372	987	6.679	3.600	1.963	608	1.140	744	997	793	1.199

upravičenci DSP po izobrazbi, sep. 2019

osnovna šola ali manj	12.169	1.200	752	594	3.309	1.672	1.360	347	1.038	345	597	447	508
nižje, srednje poklicno izobraževanje	8.176	1.059	539	393	2.087	1.410	673	230	238	332	357	321	537
srednje tehniško, strokovno, splošno izobr.	7.054	832	444	367	2.144	1.249	427	173	183	337	230	227	441
visokošolsko izobraževanje 1.-3. stopnje	3.628	433	204	157	1.131	689	235	97	87	131	104	117	243

upravičenci DSP po spolu, sep. 2019

moški	15.954	1.685	1.010	857	4.738	2.415	1.352	457	794	548	684	577	837
ženske	15.073	1.839	929	654	3.933	2.605	1.343	390	752	597	604	535	892

Tabela 10: Vključevanje v programe APZ (po ZUTD)

UKREP/AKTIVNOST/PODAKTIVNOST	2014	2015	2016	2017	2018	I-IX 2019
UKREP 1: USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE	25.433	16.020	6.930	13.440	14.189	9.151
1.1.1.1. Priprava za potrjevanje NPK	1.971	932				
1.1.1.1. Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja-2015			390	1.722	2.002	1.553
1.1.1.2. Potrjevanje NPK	1.626	17				
1.1.1.2. NPK Potrjevanje - 2015		1.321	804	904	881	775
1.1.1.3. Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja za mlade-2015			333	561	1.035	888
1.1.1.4. Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja				824	1.091	1.096
1.1.2.1. Institucionalno usposabljanje	12.535	5.636				
1.1.2.2. Vključitev brezposelnih oseb v podpome in razvojne programe-2015		1.018	588	4.852	4.187	1.287
1.1.2.3. Vključitev brezposelnih oseb v podpome in razvojne projekte	1.245					
1.1.2.3. Iz faksa takoj praksa-2015		765				
1.1.2.4. Za Pokolpje - aktivno in dejavno	278	420				
1.1.2.4. PUMo Projektno učenje mlajših odraslih-2015			415	433	551	293
1.1.2.5. Praktični programi za spodbujanje zaposlovanja (MIC)					88	39
1.1.2.6. PUM Projektno učenje za mlade 2013-2015	663	153				
1.1.2.6. Inovativni projekti za zaposlovanje mladih						279
1.1.4.1. Delovni preizkus-2015		945	620	2.202	2.086	1.167
1.1.4.2. Usposabljanje na delovnem mestu-2015		4.289				
1.1.4.3. Usposabljanje na delovnem mestu			1.340	720	864	693
1.1.4.4. Usposabljanje na delovnem mestu 2012/2013	5.126					
1.1.4.4. Usposabljanje na delovnem mestu - mladi			369	820	982	764
1.1.4.5. Delovni preizkus	1.694	179				
1.1.4.5. Zmorem, ker znam-2015			1.748	24		
1.1.4.6. UDM za osebe na področju mednarodne zaščite				6	32	29
1.1.4.7. Usposabljam lokalno					92	56
1.2.1.1. Programi formalnega izobraževanja-2015		274	323	372	298	232
1.2.1.2. Programi formalnega izobraževanja 2012/2013	88					
1.2.1.3. Programi formalnega izobraževanja 2014/2015	207	71				
UKREP 3: SPODBUDE ZA ZAPOSILITEV	3.777	203	6.199	5.614	10.816	7.889
3.1.1.1. Prvi izziv 2015		39	2.896	55		
3.1.1.3. Spodbujanje zaposlovanja - Zaposli.me			2.862	3.748	3.267	2.570
3.1.1.4. Zaposli.me 2012/2013	4					
3.1.1.4. Spodbude za trajno zaposlovanje mladih				1.176	2.385	720
3.1.1.5. Aktivni do upokojitve - Spodbude za zaposlovanje starejših				108		
3.1.1.6. Program 50plus	8					
3.1.1.6. Spodbude za zaposlitev mladih - Zaposlimo mlade						102
3.1.1.7. Zaposli me PLUS	983					
3.1.1.7. Spodbujanje zaposlovanja starejših - Aktivni do upokojitve					274	294
3.1.1.8. Zaposli.me 5/2014	1.150					

3.1.1.9. Spodbujanje zaposlovanja za odpravo posledic žleda	43					
3.1.2.1. Prvi izziv 2014	477					
3.1.2.2. Zaposli.me 6/2014	1.030	1				
3.2.1.1. Povračilo prispevkov na podlagi ZRPPR1015-2015		21	255	374	160	97
3.2.1.2. ZRPPR Povračilo prispevkov delodajalca	56	7				
3.2.1.2. Povračilo prispevkov na podlagi ZSRR-2-2015		129	186	153	143	50
3.2.1.3. Povračilo prispevkov - Program Pokolpje 2016	21	3				
3.2.1.4. Povračilo prispevkov - Maribor s širšo okolico	2	3				
3.2.1.5. Povračilo prispevkov - Območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje	3					
3.3.1.1. Spodbude za zaposlovanje prejemnikov denarnega nadomestila					4.587	4.056
UKREP 4: KREIRANJE NOVIH DELOVNIH MEST	7.329	6.737	6.932	5.579	5.448	3.194
4.1.1.1. Javna dela	6.661	6.258				
4.1.1.1. Javna dela-2015			6.112	5.330	5.202	2.919
4.1.1.2. Javna dela "Pomoč pri migracijskih tokovih"-2015		269	240	2		
4.1.1.3. Javna dela Pomoč v primeru elementarnih nesreč	198	210				
4.1.1.3. Javna dela Pomoč v primeru elementarnih nesreč-2015			58	63		
4.1.1.4. Javna dela Pomoč osebam na področju mednarodne zaščite-2015			15	29	15	18
4.1.2.1. Pripravišтво za mlade iskalce prve zaposlitve-2015			45	42		
4.1.2.2. Nova možnost-2015			462	100		
4.1.2.3. Priložnost zame – spodbude za zaposlovanje v nevladnih organizacijah - NVO				13	30	
4.1.2.8. Delovna vključenost starejših oseb	447					
4.2.1.1. Učne delavnice					178	201
4.2.1.2. Spodbujanje socialne vključenosti in enakih možnosti na trgu dela	23					
4.2.1.2. Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice					23	56
UKREP 5: SPODBUJANJE SAMOZAPOSLOVANJA	365	0	243	405	723	313
5.2.1.1. Spodbujanje ženskega podjetništva-2015			243	405	393	138
5.2.1.2. Subvencije za samozaposlitev 2012	217					
5.2.1.2. Spodbude za zaposlitev mladih - Spodbude za mlade podjetnike					330	175
5.2.1.3. Samozaposlovanje 2014	148					
SKUPAJ APZ - BO	36.904	22.960	20.304	25.038	31.176	20.547